

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 48. — ŠTEV. 48.

NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 28, 1935. — ČETRTEK, 28. FEBRUARJA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

SODIŠČE PRIZNALO VELJAVNOST KOMPANIJSKIH UNIJ

NEW DEAL DOŽIVEL V ZVEZNEM SODIŠČU OBČUTEN PORAZ; VLADA BO VLOŽILA PRIZIV

Zvezni sodnik je razsodil v prilog Weirton Steel Company. — Kompanijska unija je priznana, ker družba nima nobenih meddržavnih odnošajev. — Kongres nima pravice določiti plač in cen. — Avtomobilska tvornica noče podpisati pogodbe s strokovno organizacijo.

Predsednikov New Deal je zadelo včeraj par občutnih udarcev.

V Wilmington, Del., je razsodil zvezni sodnik, da točka 7-A v NRA zakonodaji ni veljavna, kolikor se tiče Weirton Steel Company.

V Louisville, Ky., je razsodil zvezni okrajni sodnik Dawson, da kongres nima pravice določiti cen in plač v industriji mehkega premoga.

Iz Washingtona poročajo, da bosta justični department in NRA vložila priziv proti razsodbi zveznega sodnika v Wilmington, Del.

WILMINGTON, Del., 27. februarja. — Tukajšnje zvezno sodišče je zadalo danes predsednikove mu "New Dealu" občuten udarec. Šlo je namreč za točko 7-A, ki je vključena v NRA zakonodajo.

Zvezni sodnik John P. Nields je razsodil, da je ta točka neveljavna, kolikor se tiče Weirton Steel Company, češ, da ta družba nima nobenih meddržavnih odnošajev.

Boj za strokovno organiziranje delavcev pri Weirton Steel Company je že par mesecev v teku.

Družba je branila delavcem pristopati k uniji, kakar je dosegla vmes zvezna vlada in se sklicevala na točko 7-A, ki izrecno dovoljuje svobodne volitve med delavci te ali one industrije. Pri svobodnih volitvah naj se določi, kdo naj zastopa delavce: strokovna organizacija ali kompanijska unija.

Weirton Steel Company je protestirala proti temu vladnemu vmešavanju, in sedaj je zvezni sodnik razsodil v njen prid.

Zvezni sodnik Nields, je tudi razsodil, da imajo delavci Weirton Steel Company, ki so zastopani v kompanijski uniji, vso pravico izbirati zastopnike v svrhu kolektivnega barantanja.

Ko je nastopila vlada proti Weirton Steel Co., so delavci smatrali to za dokaz, da se je odločno zavzela za njihove pravice. Odločitev zveznega sodnika je vsled tega še večjega pomena.

Razsodba je pa tudi zelo prizadela delav. voditelje, ki zatrjujejo, da je kompanijska unija slepo orodje v rokah podjetnikov ter da ji je blagostanje delavcev stranska stvar.

LOUISVILLE, Ky., 27. februarja. — Zvezni okrajni sodnik Charles J. Dawson je izjavil danes v neki važni razsodbi, da kongres nima nobene pravice določiti, koliko naj znašajo plače in cene v industriji mehkega premoga.

S tem ima vlada vezane roke pri izvajanju določb pravilnika za industrijo mehkega premoga v zapadnem delu države Kentucky.

Sodnik se je skliceval pri tem na dejstvo, da je ršeno pravo privatne lastnine, ako poskuša vlada preprečiti državljanju, da bi svobodno vršil svoj postavni posel.

CLEVELAND, Ohio, 27. februarja. — Fisher Body Corporation, ena največjih tovarn v deželi, ki izdeluje "chassije" za avtomobile, je danes kratko in odločno sporočila Avtomobile Workers Union da ne bo nikdar podpisala pogdbe, ki določa popolno strokovno organiziranje podjetja.

Istočasno je zapretilo vodstvo, da bo zaprlo tovarno, če ne bodo unijski voditelji nehali agitirati med delavci, ki so s sedanjim položajem zadovoljni.

Mussolini pretili z večmilijonsko armado

OBDOLŽBE PROTI MELLONU

Mellonov zakladniški urad je bil rabljen za zasebne zadeve. — Zaslisanje njegovega finančnega tajnika.

Pittsburgh, Pa., 27. febr. — Pri vladni preiskavi o trgovskem poslovanju bivšega zveznega zakladničarja Andrew W. Mellona za časa njegove vladne službe je bil zaslišan Mellonov finančni tajnik ter je bil vsled strogega izpraševanja prisiljen, da je na podlagi knjig moral marsikaj priznati. Preiskovalna komisija je dognala, da je Mellon leta 1932, ko je bil še zvezni zakladničar v svoj dobiček podpiral gotove banke v zapadni Pennsylvaniji.

Priča Howard M. Johnson je bil prisiljen priznati, da je leta 1933 Mellon po njegovem posredovanju prodal vrednostne papirje, v skupni vrednosti \$250,000, da se je s tem izognil dohodninskemu davku. Te papirje pa je Mellon še istega dne zopet kupil.

Zastopnik zvezne davčne oblasti Robert H. Jackson je nato rekel, da je to le majhen del "navideznih prodaj", s katerimi se je Mellon pečal že leta 1931 in na katero stavi zvezna vlada svojo zahtevo, da plača \$3,089,000 davka.

Na oporekanje Mellonovega zagovornika Hoggana je rekel Jackson:

"Brata Mellon, Andrew W. Mellon in R. B. Mellon sta pomagala Smithfield Securities in Melbank Securities Co. in sta tedaj zatrdala, da pri teh zavodih nimata nikakih osebnih finančnih interesov. Pri tem pa sta imela oba brata pri teh bankah največji delež, ravno tako, kot delnice ne bi bile nikdar prenešene. Nato je moral Johnson priznati, da sta brata Mellon priskočila na pomoč, da sta zavarovala svoje interese. Na ta način so leta 1931 prišli vrednostni papirji v vrednosti \$165,000 v posest Melbank, ki pa je že bila last bratov Mellon.

VELIKO NAROČILO RUSIJE

Pittsburgh, Pa., 27. febr. — Sovjet. Rusija je pri United Engineering & Foundry Company naročila za \$3,000,000 strojev za popolno opremo nove tovarne.

Delavski voditelji so sklicali za soboto veliko zborovanje.

WASHINGTON, D. C., 27. februarja. — Ameriška Delavska Federacija je z velikim ogorčenjem sprejela odločitev sodnika v Wilmington, Del. — Zveza tvorničarjev je z razsodbo povsem zadovoljna. — Justični department in NRA bosta vložila priziv proti razsodbi.

HAUPTMANN JE PRIČEL MOLITI

Hauptmanna je obiskal protestantovski pastor v smrtni celici. — Rekel je, da moli vsako jutro in vsak večer.

Trenton, N. J., 27. febr. — V torek sta Hauptmanna obiskala protestantski pastor D. G. Werner in njegova žena Ana. Pri njem sta ostala eno uro. Ko sta prišla iz kaznilnice je rekel pastor:

"Hauptmann ni potr. Izgleda srečen. Rekel je, da moli vsako jutro in vsak večer. Vsi pa moramo moliti zanj. Dal sem mu nemško sveto pismo ter knjigo "Pot h Kristusu". Pravi, da je kaznilniška hrana izborna in da so pazniki prijazni."

Njegova žena pa je rekla: "Prav nič ga ne skrbi. Zakaj pa bi ga tudi? Saj je nedolžen!"

Dvema Hauptmannovima tovarišema, ki sta obsojena na smrt, je bila odbita prošnja za pomilostitvenje in bosta morala umreti na električnem stolu prihodnji teden.

Zagovornik C. Lloyd Fisher pravi, da prispevki za Hauptmannovo obrambo zelo slabo prihajajo.

Glavni Hauptmannov zagovornik Edward J. Reilly pravi, da je bil izvanredno dobiro tek 281 funtov težke porotnice Mrs. Verna Snyder v prvi vrsti kriv, da je bil Hauptmann na smrt obsojen. Reilly je rekel:

"Imela je velikanski tek in je pojedla velikansko množino jedil. Kako se je mogla vrniti na svoj sedež v sodnijski dvorani, ne da bi bila otopela?"

Reilly pravi, da Hauptmann ne bo nikdar umrl na električnem stolu in da bi ga moralo soditi 12 izobraženih porotnikov ter je dodal:

"En pogled na to poroto je bil za mene dovolj".

PRIZNANJE RUSIJE JE DRAGO

Washington, D. C., 27. febr. Mesto da bi priznanje sovjetske Rusije prineslo pričakovanih \$100,000,000 v izvozni trgovini na leto, je vlada napravila z ustanovitvijo ameriškega poslanstva v Moskvi na leto \$50,000 izdatkov.

V LONDONU SE VRŠE VAŽNA POSVETOVANJA

Zunanji minister je v poslanski zbornici naznačil svoje potovanje. — Šel bo tudi v Moskvo.

London, Anglija, 26. feb. — Zunanji minister Sir John Simon je v poslanski zbornici naznačil, da ga je nemška vlada povabila v Berlin, da razpravlja o evropski varnosti, da sta francoska in italijanska vlada odobrili njegovo potovanje in da upa, da bo v kratkem odpoval v Berlin.

Simon je dalje rekel, da bo najbrže potoval tudi v Moskvo, v Prago in Varšavo, da razpravlja z voditelji vseh držav, ki pridejo v postev pri vzhodno locarnski varnostni pogodbi, katero vsebuje angleško-francoski sporazum v Londonu.

Anglija skuša rešiti vsa evropska politična vprašanja s tem, da vse države sklenejo zračno pogodbo in stopijo v skupno fronto proti napadnim državi.

Medtem pa avstrijski kancler dr. Schuschnigg in zunanji minister Berger-Waklenegg neumorno delujeta na svojem delu splošnega problema. Imela sta celo vrsto konferenc z angleškimi državniki, pričeni z zunanjim ministrom Sir Johnom Simonom in nato z ministrskim predsednikom MacDonaldom, državnim zakladničarjem Neville Chamberlainom in guvernerjem angleške banke Montagu Normanom.

Schuschnigg skuša pridobiti angleške državnike, da bi Avstriji dovolili enako udeležbo pri bodočih pogajanjih za podonavski pakt, da ima svojo delegacijo pri pogajanjih velikih držav za njeno varnost, da je črtana vojaška omejitev st. germanske mirovne pogodbe in da sme sklepati gospodarske pogodbe s svojimi soseda-mi.

Z drugimi besedami, četudi Avstrija želi zaščititi drugih držav, vendar se želi osteti svojega sedanjega stališča kot varovanka velesil in zlasti še Male antante, ki je bila prej njena vazalka.

Delavski poslanci so poslali dr. Schuschniggu prošnjo, da avstrijska vlada izpusti iz ječe 21 socialističnih voditeljev, ki čakajo na sodnijsko obravnavo vsled veleizdaje.

Dr. Schuschnigga in Berger-Waldenega povsod spremlja močna straža detektivov.

Avstrijski poslanik baron G. Frackenstein jima je priredil svečan banket, katerega se je med drugim udeležilo tudi 400 zastopnikov angleške diplomatske družbe.

Advertise in "Glas Naroda"

ITALIJA HOČE IMETI PRI VSEH POGAJANJH ODLOČILNO BESEDO

RIM, Italija, 27. februarja. — Ministrski predsednik Benito Mussolini je obvestil svet v splošnem, Abesinijo pa posebej, da more Italija, če je potrebno, postaviti na bojno polje sedem do osem milijonov vojakov.

KUBANSKI MINISTRI ODSTOPAJO

Dva kubanska ministra sta odstopila. — Vsled šolske stavke je vlada zelo omajana.

Havana, Kuba, 27. febr. — Zopet sta odstopila dva ministra kubanskega predsednika Carlosa Mendieta in vladni krogi odkrito priznavajo, da se bo Mendieta vlada razbila na pečinah splošne šolske stavke.

Oba odstopivša ministra, državni tajnik Cosme de la Torriente in notranji ter justični minister Raul de Cardenas, sta kot vzrok svojega odstopa navedla, da ne odobrujeta načrta predsednika Mendieta, da že to leto razpiše splošne volitve. Kakor pa se je sedaj izvedelo iz verodostojnih virov, sta odstopila, ker sta bila za strožji nastop proti šolski stavki, pri kateri je udeleženo 300,000 oseb. Mendieta pa je njune predloge kratkomalo zavrnil, navzlic temu da so voditelji stavke izjavili, da ima stavka namen vreči vlado.

Že prejšnji teden sta odstopila dva ministra, naučni minister Jose Capote Diaz in trgovski minister Rafael Santos Jiminez. Mesto Torrientea in Cardenas je Mendieta takoj imenoval na njuni mesti Jose A. Barneta in Miguela A. Riva, in ostali ministri so ju takoj potrdili. Barnet je bil pod "radikalnim" predsednikom Ramon Garu San Martin državnim podtajnikom.

Izvanredna sodišča strogo nastopajo proti komunistom, ki so obdolženi, da stoje za šolsko stavko. Jose Valecs Rodriguez, Juan Marinello, Jose Chelala in trije drugi sodniki lista "Massas", so bili zaradi razširjenja revolucionarnih oklicev obsojeni na 6 mesecev ječe.

Več sto ljudi, ki so bili navzoči pri razsodbi, je zaklicalo: "To je odkrit fašizem". Nato pa so jih vojniki vrgli iz sodnijske dvorane.

JELANI DOSPELI NA CILJ

Ottawa, Canada, 27. febr. — Po petih letih in pol je dospela čreda 2200 severnih jelenov na svoj cilj ob izlivu reke McKenzie. Canada vlada je kupila jelene v Alaski, da prehrani in oblači Eskime v tem najsevernejšem kraju Canade.

V svoji izjavi je Mussolini rekel, da bosta pripravljena dve novi diviziji kot nadomestek za 15,000 vojakov, ki so bili poslani v Vzhodno Afriko.

Poleg tega bo tudi vojno ministrstvo naročilo orožje in municijo v nadomestilo vojnega materiala, ki je bil poslan v italijanske kolonije, ki meje na Abesinijo.

Po Mussolinijevem mnenju vsled sporazumov v Rimu in Londonu v Evropi za sedaj ni pričakovati nikakih resnih zapletljajev. Navzlic temu pa Mussolini v svojem razglasu opozarja na sledeče:

Italija more v sili na podlagi fašističnih postav, ki razširjajo vojaško službo od 15. do 55. leta, postaviti na fronto 37 letnikov, katerih skupna sila znaša 7 do 8 milijonov mož.

Italija je že pred enim tednom opozorila, da je pripravljena za vsak slučaj. Mussolinijeva izjava je sledila takoj ostremu napadu nekega visokega italijanskega uradnika na abesinskega cesarja Haile Selassieja. Cesarju je očitno, da se glede obmejnih dogodkov poslužuje zahrbtne in zavlačevalne politike in da skuša spor predložiti mednarodnemu sodišču, ali pa se okoristiti z evropskimi nesorazmjenjenji.

Inozemski diplomati pa so mnenja, da Mussolini s svojim razglasom zasleduje druge cilje:

1. skušal je v Italiji pomiriti kroge, ki smatrajo ekspedicijsko v Afriko za oslabljenje Italije, dokler je evropski položaj še nezanesljiv.

2. izrecno je hotel opozoriti London, Pariz in Berlin, da želi Italija pri vsakem pogajanju govoriti važno besedo.

3. Mussolinijeva izjava je svarilo Nemčiji, da Italija avstrijskega položaja navzlic nameravanemu pustolovstvu v Afriki ne mara izpustiti izpred oči.

HITLER NE PREGANJA ŽIDOV

Berlin, Nemčija, 26. feb. — Državni komisar Julius Lipfert je izjavil danes pred ameriško trgovsko zbornico, da Židje v Nemčiji niso v trgovskem oziru nič na škodi.

— Očitajo nam, da uničujejo židovsko trgovsko življenje, kar pa ni res. Žid, ki izpolnjuje državljanske dolžnosti, lahko trguje po svoji volji. Vlada mu pri tem ne dela nobenih zaprek.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
En tretji leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti
prijatelji na Money Order/ Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejšnje hišnišče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3873

SLOVENCİ PROTI ABESINCEM

Neobičajen naslov, kaj ne, toda v današnjih čudnih
časih ni na svetu nič nemogočega.

Slovenci poznajo Abesince kvečjemu po imenu. Abe-
sinec Slovenci seveda niso znani. Navzlic temu se pa
uregne zgoditi, da se bosta Abesinec in Slovenec srečala
in sicer v osrčju Afrike, na meji abesinske države.

To srečanje ne bo posebno prijateljsko. Oba bosta
oborožena — Slovenec z najmodernejšim orožjem, Abe-
sinec pa z nekoliko manj modernim, toda istotako uspe-
šnim.

Šlo bo za življenje in smrt: — Ali ti mene, ali jaz tebe?

In kdo bo povzročitelj tega čudnega srečanja? Nihče
drugi kot junak vseh junakov, državnik vseh državnikov —
italijanski vojni, mornariški, zračni, notranji in zunanji
minister ter ministrski predsednik Benito Mussolini.

Italija ima v Afriki precejšnjo kolonijo — Somalsko
deželo, ki meji na Abesinijo.

Italijan ni nikomur dober, pošten in pravičen mejaš.
V nasprotju z njegovo naturo bi bilo, če bi bil napram
Abesincem drugačen sosed kot je napram drugim.

Na abesinsko-somalski meji so se začele praske. Kdo
jih je povzročil? Lahki pravijo, da Abesinci, dočim zvrčajo
Abesinci krivdo na Lahe.

Dasi so Abesinci napol divjaki, jim gre skoro neko-
liko več vere kot pa nekaterim popohlim divjakom, ki
skušajo iz svoje rimske centrale osrečiti s fašizmom ves
svet.

Napetost je naraščala, in slednjič je stavil Mussolini
Abesincem skoro nesprejemljive pogoje ter jim zapretil
s kazensko ekspedicijo, če bi jih ne sprejeli.

Istovčasno je začel mobilizirati italijansko armado in
določil dvestotisoč mož, ki naj bi šli v Afriko s strojnimi
in bombami širiti italijansko kulturo.

Nič posebnega bi ne bilo, če bi poslal Mussolini proti
Abesincem svoje najvneteje pristaje. Toda temu ni tako.

Tedni smo čitali v newyorških listih, da vojaščini pod-
vrženi mladi slovenski fantje in možje trunoma dezerti-
rajo preko meje v Jugoslavijo, kajti italijanske vojaške
oblasti so jih določile za vojaško službo v kazenski ekspi-
diciji proti Abesincem.

Če ni to višek Mussolinijeve drznosti in nesramnosti,
potem ne vemo, kaj sta sploh drznost in nesramnost.

Torej najbolj bičnemu in zatiranemu delu sloven-
skega naroda, ki je po vnebovpijoči krivici padel pod Ita-
lijo, je določena naloga, naj se bori za sebične interese po-
žresnih Italijanov v daljni Afriki.

ŽIVA BAKLJA

Te dni se je pripetila v Be-
zeni huda nesreča, ki bi bila
skoraj zahtevala življenje mla-
dega dekleta. Elizabeta Hätz-
lova se je preveč približala raz-
beljenemu ognjišču in že jo je
objel plamen, kajti vnela se ji
je obleka. Vsled groze oneme-
li starši so le z največjo muko
mogli strgati z goreče hčerke
obleko in jo tako rešiti strašne
smrti. Kljub takojšnji pomoči
pa je mladenka zadobila hude
opekline na glavi in na prsih
ter so jo morali takoj prepe-
ljati v mariborsko bolnico.

NAPRODAJ
CENTRAL RESTAURANT
228-3rd St., Elizabeth, N. J.,
blizu Singer tovarne šivalnih
strojev in drugih tovarn.

OGLASI NAJSE
Anton Turk, katerega je že-
na zapustila v letu 1932 v
Aurora, Minn. — Uprava
"Glas Naroda", 216, W. 18.
St., New York, N. Y.
(3x)

DELO DOBE
IZVEŽBANE ŠIVALKE pri
"rough" slamihih. —
FRUHAUF & MUSYL, Inc.
11th and Broad Sts., Carlstadt,
N. J.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Maškaradna veselica, ki jo
priredi slovensko pevsko in
dramatično društvo "Domovi-
na" na pustno soboto, dne 2.
marca zvečer v Slovenskem
Narodnem Domu, bo gotovo
nekaj posebnega. Med občin-
stvom vlada veliko zanimanje
za to maškarado. Slišati je, da
si mnogi pripravljajo razno-
vrstne kostume. Tudi vedeže-
valke ne bo manjkalo. Razpi-
sani sta dve nagradi po 5 do-
larjev. Nagrado dobita najlep-
ša in najbolj komična maska.
Člani "Domovine" bodo dvo-
rano Slovenskega Doma za ta
večer posebno okinčali. Za lač-
ne in žejne bo dobro preskri-
ljeno.

Tudi petja ne bo manjkalo,
za ples pa bo igrala izvrstna
godba, tako da se obeta vse-
stranski užitek.

Z eno besedo, — če posetite
to maškarado, boste z zado-
voljstvom zaključili letošnji
predpust in vsaj za nekaj časa
boste pozabili na skrbi in hu-
de čase.

Uljudno vas vabi
"Domovina".

Whiting, Ind.

Cenjeno uredništvo! Tu vam
pošiljam naročnino za Glas
Naroda. Tukaj je veliko me-
sto, pa mislim, da sem jaz sam
naročnik Glas Naroda. Bom
pa napisal par vrstic, če mi u-
redništvo ne vrže dopisa v koš.
Tukaj nas ni mnogo Sloven-
cev, komaj 5 družin. Je pa do-
sti bratov Hrvatov, s kateri-
mi se prav dobro razumemo.
Včasih se jim pridružimo in
imamo skupaj vsakovrstne za-
bave.

Delo je še precej dobro. Ne-
katere tovarne jemljejo stare
delavce nazaj. Prednost imajo
tudi reliefmeni. Slabo pa je za
samce. Zanje se sploh ne zme-
nijo. Zato za sedaj ne svetui-
jem nikomur sem hoditi za de-
lom. Kadar bo boljše, bom spo-
ročil.

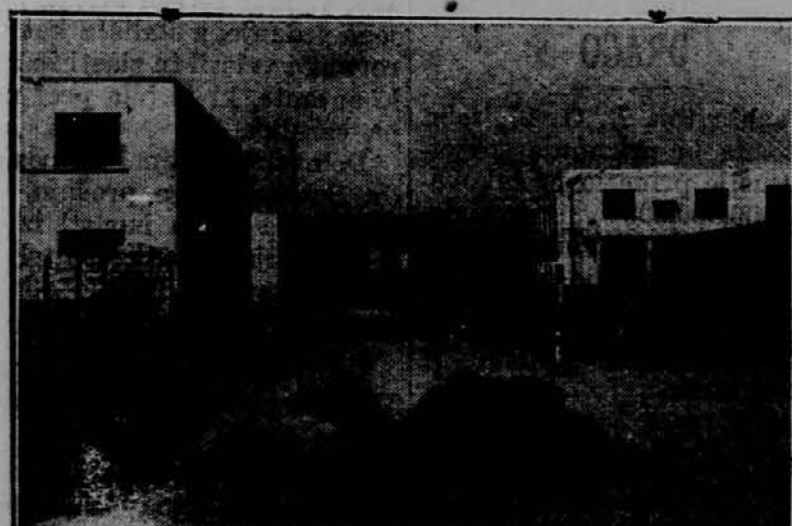
Tudi sneg nas večkrat ob-
išče. V petek 22. februarja je
ves dan snežilo, ali veter ga je
premagal. Snega nimamo, ve-
tra in zime pa dosti.

Bral sem dopis v Glas Naro-
da, da je v Kirkland Lake, Onta-
rio, Canada, umrl rojak
Nick Drakulich. Pokojni mi je
bil dobro znan. In isto tako
Kirkland Lake, kjer je pokoj-
ni umrl. Soprogi pokojnega iz-
rekam moje sožalje.

Tudi Petra Zgaga ne smem
pozabiti, kateri jo išče že dol-
go, dolgo časa, pa je še ni na-
šel. Torej, Zgaga, brzo vjemi
kako Marjanec, kajti še par
dni in bo že pepelnica sredi.
Pozdravim vse Slovence po
Združenih državah in Canadi
in tudi Petra Zgago, Glasu Na-
roda želim mnogo uspeha in
novih naročnikov.

Joseph Karin, naročnik.

RUSIJA SE MODERNIZIRA

Pogled na ulico v mestu Krasdovnotsku ob Kaspiškem mor-
ju v Sovjetski Uniji. Kjer so še pred kratkim stale siromaš-
ne kolibe, stoje sedaj moderne hiše z zračnimi stanovanji.

Vzemite si par Minut
in Odpočite se ob čaši
JACOB RUPPERT'S BEER
"MELLOW WITH AGE"
Počutili se boste
osveženi in vaši
utrujeni živci se
bodo odpočili

DON'T SAY BEER — SAY RUPPERT'S

Springhill, N. S., Canada.

Z delom je še nekaj dobro.
Dela se s polno paro. Zadnji
teden smo pa imeli štrajk, no
pa sedaj je zopet vse dobro.

Sporočam, da sem dobil iz
starega kraja pismo od radio
oddajne postaje Ljubljana.
Pismo se glasi: Opozarjamo
vas, da bo oddajala naša po-
staja dne 2. marca 1935 v so-
boto od 21 ure 15 minut do 21
ure 45 minut po našem času,
3.15 do 3.45 po vašem času
svoj mednarodni koncert, na
katerem bo pelo pevsko dru-
štvo Glasbena Matica v Ljub-

ljani s svojimi 120 pevci (me-
šani zbor) same slovenske na-
rodne pesmi. No, sedaj bom pa
končal.

Pozdravljam vse naročnike
po Canadi in po Ameriki.

Matt Persin.

OPOMBA: Tudi uredništvo je
bilo obveščeno o programu
Glasbene Maticе, ter se je obr-
nilo za podrobnosti na vse
večje radio postaje, pa niso
nikjer vedeli, če bo broadca-
stan ali ne. Za vsak slučaj na-
ravna je radio-aparate na po-
stajo WEAJ v soboto med 3.
in 5. uro popoldne.

Iz Slovenije.

Dr. Zbašnik umrl.

3. februarja okrog 13. je za
vedno zatihnil trudni oči pri-
znani kulturni delavec, dvorni
svetnik v p. pisatelj dr. Fran
Zbašnik. Pokojnik je dosegel
starost skoraj 80 let.

Redil se je dr. Fran Zbaš-
nik v Dolenji vasi pri Ribnici
in je tam obiskoval tudi osnov-
no šolo. Pozneje je odšel v Ko-
čevje, gimnazijo pa je študiral
v Ljubljani. Na visoko šolo je
odšel v Gradec, kjer je bil le-
ta 1883 promoviran za doktor-
ja prava. Služboval je najprej
pri deželnem sodišču v Ljub-
ljani, nato je bil nekaj let v po-
litični službi, potem pa je po-
stal ravnatelj uradov deželne-
ga odbora, nakar je prešel po
prevratu spet v držav. službo.

Cesta — dom 10-članske dru-
žine.

V Mariboru so imeli te dni
priložnost opazovati obupno
sliko revščine. Na mestno ob-
čino sta se zatekla po pomoč
mož in žena, oblečena v cunje,
na vozičku pa sta imela tri o-
troke v starosti od 2 do 5 let.
Mož se piše Franc Lesjak iz

Leskovec pri Ptaju. Izjavil je,
da je moral 5 otrok pustiti v
St. Jánzu na Dravskem polju
pri dobrih ljudeh, ker so bili
bosi in slabo oblečeni ter so
preveč prezebali. Cela 10-član-
ska družina: mož in žena ter 8
otrok v starosti od 2 do 12 let,
živi že od jeseni dobesedno na
cesti. Potujejo iz kraja v kraj,
najmanjše malčke vozijo s se-
boj v vozičku, živijo pa od be-
račenja in spe po šupah in se-
nikih. Že v poletju je mož na-
stopil tako potovanje s celo
družino po svetu, potem pa so
mu doma dali delo pri gradnji

ceste. Na jesen je delo prene-
halo, zaslužka ni bilo in bed-
nim nasrečnikom je preostala
zapet cesta kot edino zaveti-
šče. Iz Leskovec se je napotil
najprej v Maribor, od tu pa je
nameraval v Ljubljano. V Ma-
riboru je mestna občina nudila
nesrečni družini pomoč, poli-
cija pa jih je napotila nazaj v
domovinsko občino.

Odkrita tovarna denarja.

Pred časom je policija areti-
rala tri brate Zakrajške ter ne-
kega kmetskega fanta, ki jim
je dokazala celo vrsto vlovov
in tatvin. V zvezi s tem se je
izkazalo, da je eden od teh bra-
tov, namreč Dominik Zakraj-
šek, tudi v zvezi s ponareje-
valci denarja. Skoraj istočas-
no, ko je policija zasliševala
brata Zakrajške, pa je prijavi-
la gostilničarja Gebertove go-
stilne v Rečni ulici, da je pri
njej izmenjal ponarejen petde-
setak 23-letni Josip Cesar, hla-
pec sodavičarja Moreta. Kupil
je le za dva dinarja cigaret ter
je dobil nazaj 48 Din. Cesar je
sprva tajil, končno pa le pri-
znal, da mu je dal 50 Din 24.
letni brezposelni delavec Josip
Benčina iz kolonije na Cesti
doh cesarjev. Benčina je vžil
več ponarejenih novcev ter za-
hteval za vsak petdesetak 40
Din, 10 Din pa naj bi bilo Ce-
sarjevih, ko jih izmenja. Poli-
cija je napravila pri Benčino-
vih hišno preiskavo. Benčina
je sprva tajil, enako njegov
oče in mačeha, pač pa sta iz-
dala policiji mlajša brateca
skrivališče delavnice ponare-
jenih novcev, ki jo je imel skri-
to v drvarnici. V dvojni steni
drvarnice je policija odkrila
zalogo svinca in cinka ter kar
posrečene modele iz mešanice
mavca in cementa. Benčina je
delal nove iz dveh tretjin cin-
ka in ene tretjine svinca. Pri-
znal je, da je razpečal okoli 40
novcev po 50 Din, po 20, po 10
in po 2 Din. Naredil jih je pa
več. Nekaj novcev je izročil tu-
di Dominiku Zakrajšku, da jih
razpeča. Dominik Zakrajšek pa
je osumljen tudi, da je napa-
del 85-letnega posestnika Bla-
ža Velkavrh in njegovo 26.
letno hčer Marijo v Brezjah ter
jo oropal. Pri tem napadu je
ropar moral pustiti v hiši su-
knjo, v kateri so našli 3 ponare-
jene novce po 20 Din 3 po 2
Din. Policija ima večino druž-
be že pod ključem, išče pa še
enega soudeleženca pri tem ro-
parskem napadu.

Peter Zgaga

V New Yorku bosta ta pred-
pust dve slovenski maškaradi.

Slovensko pevsko in dram-
sko društvo "Domovina" jo
priredi v soboto, 2. marca v
Slovenskem Domu, 253 Irving
Ave., Brooklyn, slovensko pro-
svetno društvo "Bled" pa v
nedeljo v slovenski dvorani na
Osni cesti v New Yorku. Obe-
ma prireditvama je že vnaprej
zagotovljena obilna udeležba.

Zaenkrat se še nisem odlo-
čil, kam bom šel. Sicer pa to
ni merodajno.

Ena maškara sploh ne pride
vpšteev, pa naj bo tukaj ali
tam.

Neki znanstvenik pravi:

— Ideja o svetovnem miru
je smešna. Svetovni mir je ne-
mogoč. Vojne ni mogoče pre-
prečiti. Vojne bodo toliko ča-
sa divjale, dokler bodo na sve-
tu samo trije ljudje: dve žen-
ski in en moški.

Možak ima le deloma prav
in bi se lahko še malo bolj o-
mejil v svojih izjavah.

Prav brez skrbi naj bi zapi-
sal: — Ko bosta na svetu samo
dve ženski in nobenega moške-
ga, bo še vedno vojna med nji-
mi, kjerkoli se bosta srečali.

Spomin je edini paradiz, iz
katerega nas ne more nihče iz-
gnati.

Povedal vam bom precej
čudno zagonetko, ki je ne mo-
rem odmotati, dasi sem precej
nagel računar.

To se pravi, da kaj naglo
zračunam tiste, kar imam v že-
pu, zakar pa seveda ni treba
posebno velikih in globokih
računskih zmognosti.

Stvar je bila torej taka:

— Deset prijateljev, deset
veseljakov in piskvih bratcev
se je odpravilo v krčmo.

V krčmi sta bili pa samo
dve mizi prosti. Velika in ne-
koliko manjša miza. Šest jih
je sedlo za veliko, štirje pa za
manjšo. Ker so bili dobre vo-
lje in so imeli precej evkenja v
žepu, so naročili dobro in dra-
go pijačo. Petindvajset centov
je veljal vsak drink.

No le računajte. Pri veliki
mizi je ena runda znesla (šest
drinkov po petindvajset cen-
tov) dolar petdeset centov.
Vsak je enkrat tretal. Šestkrat
po dolar petdeset centov je de-
vet dolarjev.

Pri manjši mizi so si ga isto-
tako privoščili. Pe petindvaj-
sen centov drink. Štirje so bili,
in vsak je enkrat tretal. Sku-
pen račun za pijačo pri obeh
mizah je znesel natančno tri-
najst dolarjev.

Ob slovesu so se domenili,
da se bodo naslednjega večera
zopet sestali. In res so se. To-
da topot sta bili dve veliki mi-
zi prazni, tako da jih je lahko
k vsaki sedlo pet.

Zopet so udarili po drinkih
po petindvajset centov. Pri
vsaki mizi je vsak enkrat tre-
tal.

Pri prvi mizi je znesel račun
šest dolarjev petindvajset cen-
tov, pri drugi mizi pa tudi šest
dolarjev petindvajset centov.
Skupaj dvanaest dolarjev pet-
deset centov.

Torej petdeset centov manj
kot prejšnji večer. Kako je to
mogoče?

Računajte in izračunajte ter
mi pojasnite. Jaz namreč ne
morem odmotati te čudne za-
gonetke.

Za Velikonoč

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zaneslji-
vo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.35	Din. 200	\$18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$44.60	Lir 500
\$12. —	Din. 500	\$88.20	Lir 1000
\$23.85	Din. 1000	\$176. —	Lir 2000
\$47.50	Din. 2000	\$363. —	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE
CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih
ali v lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo	\$ 5. —	morate poslati	\$ 5.75
\$10. —	"	"	\$10.85
\$15. —	"	"	\$16. —
\$20. —	"	"	\$21. —
\$40. —	"	"	\$41.25
\$50. —	"	"	\$51.50

Prejemnik goti v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1. —.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Snubitev in ženitev pri vzhodnih narodih.

Enotni predpisi za ljubezen

V orijentu veljajo enotni predpisi za ljubezen, čije simboli so vsakomur razumljivi. Od Maroka do kitajskega zidu se zaljubljeni ljudje na enak način, ljubimkajo enako in enako izražajo oženj svoje ljubezni. Tako se godi povsod, na ulicah in v posetih, v parkih in pri svečanostih. Vsak vidi ta znamenja ljubezni in vsak jih razume. Samo tujec, če je slučajno pričujoč, ne razume nobenega teh znamenj. Orientalčeva ljubezen se pričinja pri vodnjaku, pri vaških vodnjakih ali pri velikih šumečih vodopadih v mestih. Začenja se povsem neromantično. Vsak večer gredo dekleta k vodnjaku z lončenimi posodami za vodo na ramah. Gredo same brez evnuha, niti stare žene ne spremljajo. Blizu vodnjaka sede v krogu fantje, ne da bi se ozirali po mimoidočih dekletih, kramljujejo o vojni in roparskih pohodih ali pa o vsakdanjih rečeh. Dekleta počasi zajemajo vodo in počasi se vračajo od vodnjaka. Za počasno hojo imajo izgovor, saj so posode težke in do roba polne vode. Da bi se ne spodtaknile, odgrnejo obraze in sramežljivo povešajo oči.

Kako se zaljubljeni spoznajo

Slučajno, res slučajno, dvigne to ali ono dekle oči in se mimogrede ozre po fantih. Fantje tega ne opazijo. Samo kadar se dekleta vračajo, se ta ali oni obrne in pogleda proti nebu. Včasih se sreča njegov pogled z dekletovim pogledom, včasih pa tudi ne. Naslednjega dne sede na njegovo mesto drugi fant in poskusi svojo srečo. Če se pogledi dveh mladih ljudi pri vodnjaku večkrat srečajo, vedo vsi, kaj pomeni to in vsi vedo, kaj bo sledilo. Fant ima potem na izbiri tri poti. Pošlje lahko stare častitljive ljudi k dekletovemu očetu, da se z njim pogode za ceno ne-

ste, ali pa krene na rop, da naropa mnogo denarja. Če pa noče izbrati nobene teh poti in je njegova ljubezen neukrotljiva, ugrabi dekle in se požuri k vladarju dežele, da ga sprejme pod svojo zaščito, še predno ga zaloti oče ugrabljenega dekleta.

Nuditi tako zavetje, je čast za vladarja, ki mora begunce ščititi in jih skriti pod streho, dokler se jeza staršev ne poleže, potem mora pa oditi k njim in zasnovati njihovo hčerko za begunca, kakor za svojega sina. Orientalski fant se pa ne odloči kar-tja v en dan za tak korak. Sporazumevanje dveh zaljubljenecv s pogledi, čeprav traja cele mesece, ne zadostuje za to, da bi fant kaj ukrenil. To nemo sporazumevanje nadaljujeta zaljubljenca pozneje previdno, toda na drug način. Mladina po vaseh se mavzlic strogim običajem včasih sestane na obiskih, pri svečanostih in porokah. Fantje in dekleta z odkritimi obrazi sede tam ločeno, fantje v enem, dekleta pa v drugem kotu izbe.

In tu ne kramljujejo, temveč se sporazumevajo samo z očmi. Potem pride na vrsto ples. Fantje zaplešejo najprej bojni ples, potem pa vstanejo dekleta, da pokažejo svoje mi-kavne kretnje. Kar skoči naprej fant, da zaigra gorski ples in pleše ob bliži vrsti deklet; nekaj časa pleše ob celi vrsti, slednjič se pa pokloni svoji izvoljenki, ki je bila z nemo besedo že davno njegova zaročenka. Potem se prične znameniti kavkaški ples ljubezni, ki je erotičen in ognjevit, ki izraža nežno valovanje in srdit boj, ki je nepopisen in mnogo izražajoč. Plesati ga sme samo en par, drugi pa morajo čakati, da pridejo na vrsto.

Snubitev v kavkaških gorah.

Na plesu, v posetih, pri vodnjakih in pri vseh svečanostih ne smeta mlada zaljubljenca govoriti med seboj. Sicer pa

itak ne potrebuje besed, kajti kaj bi si mogla dva zaljubljenca povedati, če ju pa posluša na tisoče ušes? Zatoraje molčita, saj je dovolj znamenj, ki se z njimi lahko sporazumeta. Vročega poletnega dne, ko je vasica kakor izumrla, se srečata zaljubljenca na vasi, ali pa zvečer, ko že vse spi, kje na vrtu. Po cele tedne hodi zaljubljeni fant vedno ob istem času na isti samotni in skriti kraj, kjer potrpežljivo čaka dolge ure svojo izvoljenko. Prej ali slej bo se zvedela, kje jo čaka. Nekoč se mu bo že pridružila. Nekega dne pride, sede blizu njega in njun pogovor se začne. Biti mora slikovit, fant mora pripovedovati dekletu lepo pravljico ali staro zgodbo, ki je v nji namigavanje na njegovo hrepene-nje. Njegove besede pa morajo zveneti povsem nedolžno, da bi nihče, ki bi slučajno prisluškoval, ne mogel zaljubljenecv opravljati.

Ta pogovor je zadnja stopnja ljubimkanja. Sledi že snubitev ter mnogo zamotanosti in dolgovernih obredov, kakšne zahteva orientalska svatba. Na Kavkazu se mora najprej določiti kalym, t. j. dota, ki pa pomeni tam kupnino, katero mora plačati ženin staršem svo je neveste. Po orientalskih nazorih je otrok last staršev. Zato je treba njim plačati, da izroče tujemu človeku svojo lastnino. Višina kupnine je bila vedno zelo različna in raz-nala se je deloma po premo-njenjskih razmerah ženina, deloma pa po nevestini lepoti. Za ženina barantajo njegovi zastopniki. Odkloniti oficijelno snubitev pomeni nečuvstvo žalite, toda oče, ki noče privo-liti v možitev svoje hčere, mora določiti fantastično visoko ceno, če hoče na tako korekten način odkloniti snubača.

Čim je dosežen sporazum o kupnini, se prične poročne svečanosti, ki se jih udeležijo vsa vas. Cele tedne trajajo te svečanosti, ki se jih niti nevesta, niti ženin ne smeta ude-ležiti.

Ko se približa svatba, se preseli ženin k nemu svojih prijateljev, živi osamljen v njegovi hiši, ne sprejema nikogar in sanja samo o ljubezni. Ponoči, ko nihče tega ne vidi, pač pa to vsak ve, ga obišče nevesta in ostane pri njem nekaj ur. Starši dovolijo to, da zaročenca še pred poroko spo-znata, ali bosta mogla živeti skupaj in da-li bi s poroko ne storila usodne napake. Toda pri teh sestankih mora biti v sobi vsaj ena tretja oseba, ki pazi na zaljubljenca in prekine njun sestanek, če je nevarnost, da bi grešila. Tovariški zakon-ski stik je v kavkaških gorah neznan.

Nekaj dni pred svatbo ti sestanki prenehajo. Nevesta ima mnogo dela, mora si pripraviti balo. Bala orientalske žene obstoja iz denarja, oblek in nakita, ki ga daruje na poročni dan sorodnikom svojega moža. Vsak sorodnik dobi eno darilo in tudi sam mora dati nevesti darilo. Darila sorodnikov o-

DRUŠTVO "DOMOVINA"
vas vabi na
Maškarado...
KI SE VRŠE NA
PUSTNO SOBOTO, DNE 2. MARCA, zvečer
v Slovenskem Narodnem Domu, B'klyn, N. Y.
GODBA, PETJE, PLES, PROSTA ZABAVA Ltd.
DVE NAGRADI!

stanejo last žene, najdragocenejše darilo pa mora dobiti od svojega moža. Cena tega darila, ki se pa plača šele po poroki, se določi vnaprej in dovoljeno je tudi plačati ga v obrokih. Če ima žena svojega moža zelo rada, se lahko nekaj dni po poroki vprico svatov temu darilu odreče. To pomeni veliko odlikovanje za moža.

Poročni obredi in poročna noč.

Dan pred poroko se zaročenca ne smeta videti. Na dan poroke odvedo oboje ženinovi prijatelji z gostim pajčolanom zastrto nevesto iz hiše njenih roditeljev. V sobani jo pričakuje ženin za zaveso, ki ju loči. Zaročenca se dotakneta z mezinici skozi zaveso in mulah začne izgovarjati predpisana vprašanja. Ko izgovori ženin svoj "da", začne navadno ena izmed prisotnih starih žene mrmrati nekakšno zakletvo, ki naj varuje ženina pred sovražniki. Takoj po poroki se mlada zaročenca ločita, žena odide k sorodnikom, mož pa k svojim prijateljem. Poročnega rajanja se udeleži vsak zase. Po poročni gostiji odide žena v sobo kraj poročne spalnice. V tej sobi mora čakati svojega moža.

Mlademu možu ni lahko priti v poročni noči v spalnico. Pri vsakih vratih mu zastavi pot zastrta postava, ki ga ne pusti v spalnico. Vsaki mora stisniti v roko nekaj denarja, šele potem ga pusti naprej. Tudi v spalnici mora biti pripravljen na različna presenečenja. Zda je tu babica, ki leži na divanu in se noče ganiti, dokler ne dobi denarja, zda zopet tucat mačk ali kokoši, ki so jih ženinovi prijatelji skrili v spalnici. Takih in podobnih šal lahko doživi mož še več.

Šele ko mož najde in odstrani vse te motilce, vstopi žena v poročno spalnico, kjer se začne najbolj zamotan in najdaljši poročni obred, namreč slačenje mlade žene. Že od pradednih časov imajo prebivalci Kavkaza strogo ideal lepote, ki se nikoli ne izpremeni. Ta ideja lepote pri ženski je vitka postava, ki jo je Evropa odkrila šele v zadnjih desetletjih. Vsa sredstva, ki jih rabi evropska žena, da doseže in obdrži vitko postavo, so na Kavkazu znana že od pradednih časov. Kavkaška žena telovadi, po več tednov sploh ne pije vode, in ne je nič sladkega, samo da se ne zredi. V nasprotju z vsemi drugimi orientalcami se ženska čisto ceni svojega zeta, če se pa kdaj slu-

po teži, Kavkazec ljubi pri žen-ski v prvi vrsti ozek pas in enako široka ramena, kakor so boki.

Telo kavkaške ženske je že od mladih nog obdano od vratu do kolen s steznikom, ki se odloži samo pri kopanju. In ta steznik sme dložiti žena šele v poročni noči. To je v bistvu isto, kar so dešice na nogah Kitajke. Steznik naj da telesu lep obliko. Zato ostane kavkaška ženska vitka in največja pohvala, ki jo more slišati iz moških ust, so besede: "Vitka je kakor deska." Steznik se zavezuje spredaj. Volzi so precej komplicirani in treba je mnogo potrpežljivosti, predno so odvezani. Razvezujejo si jih ženske same, samo v poročni noči je to dolžnost moža. Žena mu ne sme pomagati, mož pa ne sme nobenega volza prere-zati z nožem.

Na mnogih krajih je še ohranjen običaj, da se vrne žena po poročni noči h svojim staršim za dve leti in samo od časa do časa sprejema svojega moža. Šele po dveh letih se prične pravo zakonsko življenje, a ta čas mora mož vsa gospodinj-ska dela opravljati sam. Kavkaški zakon, ki se bistveno razlikuje od evropskega zakonskega življenja, je le redko nese-rečen. Zgrajen je na starih običajih in predpisih, ki računajo z vsem, kar bi moglo o-majati ali uničiti zakonsko sr-čje. To je v popolnem nasprotju z naziranjem "poznavalcev" orijenta, ki vidijo v ori-jentalnem zakonu eno najne-srečnejših zakonskih zvez na svetu. Treba je namreč omeni-ti, da imajo orientalcje že od narave mnogo zmisla za družinsko življenje.

Temelji zakonske sreče.

Prvi temelj zakonskega življenja v kavkaških gorah je: Ni treba skrbeti za to, kaj bo s tašco. Po stari tradiciji, ki se je ohranila deloma še zdaj, mož prvih 20 let zakona sploh ne sme videti matere svoje žene. Tašca ne sme prestopiti praga svojega zeta, če se pa kdaj slu-

JAPONSKI ŠČIT ABESINIJ

V nepoučeni javnosti je ostra demarša japonskega poslanika v Rimu v zadevi abesinsko-italijanskega spora iz-zvala veliko začudenje. Japon-ski poslanik je namreč itali-janski vladi sporočil, da se bo Japonska brez obotavljanja postavila na stran Abesinije, če bi prišlo do oboroženega konflikta z Italijo. V italijan-skih vladnih krogih je napra-vil ta korak Japonske zelo mu-čen vtis, posledice pa so se ta-kaj pokazale, v večji popust-ljivosti Italije in v takojšnjem pričetku neposrednih pogajanj v Addis Abebi. "Gazetta del Popolo" objavlja sedaj daljši članek, v katerem pojasnjuje z italijanskega stališča interese Japonske v Abesiniji in o-pozarja vso Evropo na nevar-nost, ki preti s te strani vse-mu evropskemu gospodarstvu in ki daje abesinskemu proble-mu velik mednarodni značaj, s čemer ni prizadeta samo Ita-lija, marveč vsa Evropa. Čla-nek je naslovljen zlasti na An-glijo in bi naj na drugi strani opozoril italijansko postopa-nje in ukrepe, na katere se pri-pravlja Italija.

V uvodu govori pisec o ja-ponskih sanjah glede azijske hegemonije, o japonski gospo-darski in vojaški ofenzivi na Daljnem vzhodu in o dump-ingu ter se nato obširno bavi s pojavom japonskega imperija-lizma na "črnem kontinentu", v Afriki. Japonci skušajo gos-podarsko osvojiti Afriko in so imeli pri tem doslej že ve-

like uspehe. Še 1931 je znašal japonski izvoz v Afriko komaj 600.000 jenov, osem mesecev pozneje pa se je dvignil že na tri milijone jenov. Ne gre pa pri tem samo za japonsko gos-podarsko ekspanzijo, marveč za sistematično osvajanje Afri-ke in afriškega prebivalstva. Japonska je pričela izvajati v Afriki sistematično zasnovano velikopotezno kolonialno ak-cijo. Ni še dolgo tega, ko se je pojavil načrt ženitve abesins-kega prestolonaslednika z ja-ponsko princezo. Načrt sicer ni realiziran, je pa vsekakor zelo značilen za japonsko politiko.

Japonsko prodiranje v Afri-ko se v zadnjih dveh letih po-sebno jasno vidi in čuti v Abe-siniji. Japonci so dobili ogrom-ne zemljiške koncesije za kul-tiviranje bombaža. Bombažne plantaže namenjajo izkoristi-ti za gospodarsko ofenzivo pro-ti angleški manufakturni in-dustriji. Poleg tega Japonska spretno in uspešno hujska domačine in uvaja politiko mr-nje in savraštva črnecv proti beli rasi, posebno pa proti An-gležem. Vsi upori zadnje do-be v Afriki in afriških koloni-jah so delo japonske agitacije, takole na primer najnovejši napad Etiopcev na britanski Sudan, njihov napad na ita-lijansko in francosko Somalijo in poslednji abesinski inciden-ti. Japonska stremi v svoji ekspanziji po dosegi Sredo-zemskega morja, ki je glavna žila svetovne kulture, pa tudi najvažnejše središče medna-roodne trgovine. Zato bi mora-la po mnenju člankarja, ki tol-mači samo naziranje italijan-skih službenih krogov, vsa Ev-ropa nastopiti proti tej japonski nevarnosti in zaščititi ita-lijanske interese v Afriki.

Japonska demarša tudi ka-že, da so Italijani docela ne-pričakovano naleteli v svoji akciji proti Abesiniji, kjer jim diše predvsem bogata ležišča zlata in izdatni petrolejski vrelci, na odpor Japonske, ki mu Italija sama ni kos. Zato tako poudarja japonsko nevar-nost in roti Evropo, naj pod-ber italijanske interese. Pri tem skuša predvsem vzbuditi Anglijo, ki je do zadnjega podpirala Japonsko in njeno politiko na Daljnem vzhodu. Toda Japonska je tako jasno in odkrito povedala v Rimu svoje mnenje, da so si rimski krogi docela na jasnem, da bi pomenila vsaka vojaška akci-ja v Abesiniji odkrito vojno z Japonsko, česar pa želi niti Italija, še manj pa seveda An-glija in Francija. Zato se bo ves spor rešil z diplomatskimi pogajanj, ki so že v teku.

(Nadaljevanje na 6. strani.)

HAUPTMANNI ODVETNIKI SO VLOŽILI PRIZIV

Slika je bila posneta tekom obravnave v Flemingtonu proti Richardu Hauptmannu, ki je bil obsojen zaradi odvedbe umora Lindberghovega otroka. Desni na sliki (obrnjen proti gledalcu) je njegov glavni zagovornik Reilly, ki je vložil priziv proti smrtni obsodbi.

Kdo si ne želi domov?

VSARKO lahko sedaj z malimi stroški po-tuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso po-strežbo, in kdor je od veččega zastopnika pravilno poučen, mu je potova-nje zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz stare-ga kraja, kakor tudi vse druge informacije, d a m o vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

SLOVENIC PUBLISHING Co.
Travel Bureau
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Mi zastopamo vse paro-brodne družbe.

ALI STE ZAVAROVANI?

ZA SLOČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI? AKO SE NISTE, TEDAJ VAM PRIPOROČAMO

JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI.

kot najboljšo jugoslovansko bratko zavarovalnico, ki plačuje

NAJBOLJ LIBERALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM

Ima svoje podružnice skoro v vsaki slovenski naselbi-ni v Ameriki. Posluje v 17. državah ameriške Unije. Premoženje nad \$1,500,000.00. — Za vstanovitve nove-ga društva zadostuje 8 odraščil oseb.

Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika ali pišite na:—
GLAVNI URAD J. S. K. J., KLY, MINNESOTA

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.: : ZEMLJEVIDI : :
MOLITVENIKI
: : : IGRE : : :

Romani...

ANA KARENINA, roman spisal L. N. Tolstoj. Dva zvezka, trdo vezana, 1078 strani. Cena \$6.50
"Ana Karenina" tvori vrh Tolstojevga umetniškega dela in je eno najpomembnejših del svetovnega slovstva sploh. Knjigo bi moral čitati vsak Slovenec.AGITATOR, roman, spisal Janko Kersnik. 99 strani. Cena .80
Kersnik je poleg Jurčiča naš najboljši poljuden pisatelj. Več del, ki jih Jurčič vsled bolezni in smrti ni mogel završiti, je Kersnik uspešno dovršil. "Agitator" spada med njegova najboljša dela.BELI MECESEN, roman, spisal Juš Kozak. 116 strani. Cena .40
Roman je izšel v zalozi Vodnikovove družbe. Skrajno napeto dejanje se dogaja v Kamniških planinah. Kdor ljubi lov in planine, ga bo z napetostjo čital do konca.BLAGAJNA VELIKEGA VOJVODE, roman spisal Frank Heller. 162 strani. Cena .60
Od začetka do konca napet roman, pol dejanja, spetki in najbolj čudnih razvojev. Že prve strani svoje čitatelja, in ga ne odloži prej, dokler ga ne prečita do konca.BEATIN DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova. 164 strani. Cena .60
Poleg Pavline Pajkove je Luiza Pesjakova takorekoc edina ženska, ki se je koncem prejšnjega stoletja udeleževala v slovenski književnosti. Njeni spisi razpravajo čutečo žensko dušo.BELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. 132 strani. Cena .60
Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.

GREŠNIK LENART, spisal Ivan Cankar. 114 str. Cena .70

MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar. 236 str. Cena .80

MOJE ŽIVLJENJE, spisal Ivan Cankar. 168 str. Cena .75

ROMANTIČNE DUŠE, spisal Ivan Cankar. 87 strani. Cena .60

Ivan Cankar je prevak naših pisateljev. Ljudje, ki jih duševnost opusuje, so pristno slovenski in opis njihovih značajev mora sleherni človek globoko prevesti. "Moje življenje" je najpomembnejše delo Ivana Cankarja v zadnjih njegovih letih.

ČRTICE IZ ŽIVLJENJA NA KMETIH, spisal Andrejčkov Jože. 92 strani. Cena .35
Pod psevdonimom "Andrejčkov Jože" se je skrivaj plodovit slovenski pisatelj, ki je znal spretno opisati življenje, ki ga je doživljal ob čitanju njegovih povesti se vsak nehoti spomni na staro domovino.DROBIŽ, spisal Franc Milčinski. 130 strani. Cena .60
Nekaj najboljših humorist Milčinski je v tej knjigi zbral par svojih najboljših črtic, ob katerih se mora človek od srca nasmejati.DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt. 112 strani. Cena .40
Concourtova dela so polna fines in zanimivosti, zlasti v risanju značajev, ki jih nekateri so mojstrsko podani in ima človek med branjem vtis, da posamezne osebe gdiho kraj njega in kramljajo ž njim.

DON KIHOT, spisal Miguel Cervantes. 158 str. Cena .75

To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satira na viteštvo, ki je se vedno hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa se ni zavedalo, da je umirala. "Don Kihot" spada med mojstrovine svetovne literature.

ČRNI PANTER, spisal Milan Pugelj. 219 strani. Cena .50

Šopek povesti našega dolenskega pisatelja, ki se je razmeroma mlad poslovil s tega sveta. Če kdo pozna Dolence in njihovo dušo, jih pozna Pugelj. Njegove spise čita vsak z največjim užitkom.

1913—1918, spisal Vitomir Jelenc. Trdo vezano. 286 strani. Cena .125

To so spomini jugoslovanskega dobrovoljca, ki so je neselbično udeležil borbe za svobodo naše domovine. Knjiga zanima vsakogar, posebno pa tiste, ki so bili tako nesrečni, da so se udeležili svetovne vojne, in tako srečni, da so jo preživeli.

SREDOZIMCI, spisal Peter Bohinjec. 84 strani. Cena .40; vezano cena .60

Zbirka kmečkih povesti iz našega življenja. Bohinjec je dober pisatelj, ki v svojih spisih do pičice pogodi duševnost našega človeka. Ob čitanju njegovih del se zdi človeku, da ima pred očmi prizore iz domovine.

POVESTI IN SLIKE, spisal Ksaver Meško. 79 strani. Cena .60
Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljene pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izrazit, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vnete za njegova dela.

SIN MEDVEDJEGA LJUVCA, spisal Karl May. 160 strani. Cena .30

Dejanje te lepe povesti se vrši na ameriškem Zapadu. Pestre slike iz indijanskega in pionirskega življenja. Mayu sicer očitalo, da ni bil nikdar v Ameriki, toda življenje na ameriškem Zapadu je znal dobiti natančneje opisati kot marsikdo, ki je živel tam.

SEKIRNOST NAJDEKNE, povest. Trdo vezano. 99 strani. Cena .50

To je po naše prikolica povest, ki bo zanimala slehernega bralca. Hudim duševnim bojem glavnega junaka oziroma junakinje, ki jo imenuje "sekiro", sledi v "sekiro".

STUDENT NAJ BO. — NAŠ VSAKDANJI KRUI, spisal F. K. Finžgar. 80 strani. Cena .30
Naš mojsterski pripovednik nam nudi v teh dveh svojih delih obilo duševnega užitka.

SPISJE. Male povesti iz kmečkega življenja. 67 strani. Cena .35

ŠOPEK SAMOTARKE, spisala Manica Komarova. 174 strani. Cena .35
Zbirka povesti, ki jih je spisal pisateljica, ki pozna žensko dušo, žensko srce ter boje, ki divjajo v njem.HUDI ČASI. — BLAGE DUŠE, spisal Franc Beteln. 96 strani. Cena .75
Knjiga vsebuje zanimivo povest in veselo igrro. Oboje je povzeto iz našega domačega življenja.HUDO BREZNO in druge povesti, spisal Franc Erjavce. 79 strani. Cena .35
Naš izbrani pripovednik in poznavatelj narave nudi čitatelju lepoto naših krajev in zanimivosti iz življenja naših ljudi.FAROVŠKA KUJARICA, spisal J. Š. Baar. 207 strani. Cena .1—
To je iz češne prevodno delo, ki bo zanimalo slehernega čitatelja. To je roman ženske, ki je skoro vse življenje živel in gospodinjila v župnišču.FILOZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jirasek. 182 strani. Cena .60
Kdor ne pozna dijaškega življenja, naj prečita ta roman. Ob čitanju se mu bo odprl povsem nov svet, pol nesluhenh dogodkov.

RDEČA MEGLA, spisal Karl Figor. 192 strani. Cena .70

V širokem stilu zasnovan avanturističen roman znanega pisatelja, ki zna dejanje razplesti s tako čudovito fineso, da mora čitatelj nehoti z napetim pričakovanjem čitati do konca.

STRAHOTE VOJNE, spisala Bertha pl. Suttner. 228 strani. Cena .50
To je ena najslavnejših knjig, ki imajo namen vzbuditi v človeku stud do vojne. Poštasti prizori so opisani točno in natančno. Vsaka mati bi morala čitati to knjigo, kajti to je izpoved žene in matere, ki je izgubila na bojišču svoje najdražje.GUSAR V OBLAKIH, spisal Donald Keyhoe. 129 strani. Cena .80
To je letalski roman, poln dejanja in najbolj neverjetnih dogodivštev. Čitatelj doživlja zaenoto s pisateljem oziroma glavnim junakom skoro neverjetne pustolovščine, ki se vrše v zračnih višavah.GOZDOVNİK, spisal Karl May. Dva zvezka. 208 in 136 strani. Cena .75
Spisi Karla Maya so znani našim starejšim čitateljem. Marsikdo se spominja njegovih romanov "V padišahovi senci", "Vinevot", "Žit" itd. Dejanje "Gozdovnika" se vrši na nekoč divjem ameriškem Zapadu.HADŽI MURAT, spisal L. N. Tolstoj. Roman. 79 strani. Cena .40
To znano delo slavnega ruskega pisatelja je prevedel v slovensko Vladimir Levstik. — Sleherni rojak naj bi čital roman tega velikega ruskega misleca.HEKTORJEV MEČ, spisal Rene La Bruyere. Roman. 79 strani. Cena .50
Skrajno zanimivo delo znanega pisatelja. Polno zapletljivosti in zanimivih dogodivštev. Čitatelj se čudi pisatelju, kako je svojo zgodbo strokovnjaško zasnoval.DALMATINSKE POVESTI, spisal Igo Kaš. 94 strani. Cena .35
To so povesti, vzete iz življenja naših Dalmatincev: kako se veselijo in žalostijo, kako rabiijo, ljubijo in snubijo. Resničen čar našega Juga veje iz njih.DVE SLIKI, spisal Ksaver Meško. 103 strani. Cena .60
Dve črtici enega naših najboljših pisateljev vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka". Obe sta mojstersko završeni, kot jih more završiti edino naše nežno-čuteči Meško.HELENA, roman, spisala Marija Kmetova. 134 strani. Cena .40
V tem romanu prikazuje Kmetova pretresljivo življenje učiteljice na delu—duševno osamljene žene v obliki, ki človeku seže globoko v dušo in mu ostane neizbrisno v spominu.

IZLET GOSPODA BROUČKA V XV. STOLETJE, spisal Čech Svatopluk. 246 strani. Cena .120

V navedenemu delu spremljamo dobrodušnega Pražana gospoda Broučka v dobo strašnega in slavnega husitskega voditelja Jana Žižke. Ta zgodovinski roman je zanimiv od konca do kraja.

IZBRANI SPISI dr. Hinka Dolence. 145 strani. Cena .60

V tej knjigi so črtice izključno iz kraškega življenja. Menda ni še nikoli tako zanimivo opisal kraške burje in Cerkljskega jezera kakor Dolenc.

IZ MODERNEGA SVETA, spisal F. S. Finžgar. Roman, trdo vez. 280 strani. Cena .160

V tem romanu je posegel naš pisatelj Finžgar res v moderni svet. Klasično je opisal borbo med delom in kapitalom ter spletke in hake kapitalistov. Idealna ljubezen dveh mladih src zavzema v romanu eno prvih mest.

IZBRANI SPISI dr. Janeza Mencingerja. Trdo vez. 100 strani. Cena .150

Janez Mencinger se po pravici imenuje začetnik našega modernega lepeporja. On je prvi krenil s poti, ki sta jo hodila Jurčič in Kersnik ter ubrala moderno smer. V knjigi so tri zanimive črtice.

IGRAČKE, spisal Franc Milčinski. 151 strani. Cena .30

Šopek črtic in podlistkov našega najbolj duhovitega humorista.

IGRALEC, spisal F. M. Dostojevski. 285 strani. Cena .75

Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralstvo. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse močeno naleteti, spetkari, doživlja in pozablja, toda stran do igranja ga nikdar ne mine.

JAGNJE, 110 strani. Cena brošura .30
V knjigi je poleg naslovne se povest "Starček z gore". Obe sta posebno zanimivi, kajti spisal ju je znani mladinski pisatelj Kristof Šmid.JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz. 123 strani. Cena .50
Knjiga vsebuje poleg naslovne povesti znanega poljskega pisatelja tudi povest "Med plazovi". Obe sta zanimivi in vredni, da jih človek čita.JUTRI, spisal Andrej Strug. 85 strani. Cena brošura .60; trdo vezano .75
Knjiga je posvečena onim, ki so šli skozi bol in pričakovanje... Posvečena je njihovu tihemu junaštvu.JURČIČEVI ZBRANI SPISI, devet trdo vezanih knjig. Vsaka ima nad dvesto strani. Cena vsem devetim knjigam je .9—
Jurčič ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. Jurčičeve knjige so napravnost čtivo za dolge zimске večere. Njegovi originali, dotrpani Krjavci, skrivnostna povest desetega brata in cela vrsta drugih njegovih nepozabnih obrazov bodo večno živeli.JUAN MISERIA, spisal H. L. Coloma. 168 str. Cena .60
Ta pretresljiva povest je vzeta iz dobe španske revolucije. Sočutno zasledujemo usodo ponedolžnega obsojenca Juana Miserije. V o sebi brezvestnega Lopezinka pa vidimo, kam privede človeka življenje brez višjih vzorov.KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Aleševce. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena .60 vsak zvezek. Vsi trije .150
Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetijskega fanta, ki so ga stariši poslali v Solc, kjer se je vzdrževal s lastnimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lezel od Solc do Solc ter si slednje priboril v življenju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca nasmejati.KUHINJA PRI KRALJICHI GOSJI NOŽICI, spisal Anatole France. 279 strani. Cena .75
Anatole France je bil brezdvomno eden najodličnejših sodobnih francoskih pisateljev. Svoj izredni dar, zamisliti se v čustvovanje in misljenje ljudi minulih vekov, je posebno pokazal v tem romanu, ki ga odlikuje duhovit in fini humor.KAZAKI, spisal L. N. Tolstoj. 308 strani. Cena .75
Edinole veliki Tolstoj je znal opisati življenje tega napovednega plemena, ki je živel in deloma še vedno živi svojevratno življenje na ruskih stepah. Napeta povest, polna burnih dogodivštev od začetka do konca.KRIŽEV POT PETRA KUPLJENIKA, spisal Paščin. 83. strani. Cena .70
Zgodovinska povest s Tolminksega, ki bo zanimala slehernega, ne pa samo ljudi, ki so iz onih krajev doma.KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne. 63 strani. Cena .45
Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domisljivo kot jo je imel Francoz Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se resničile. Pred dolgimi desetletji je napovedal letalo, submarin, pollet v stratosfero itd.LJUBLJANSKE SLIKE, spisal Jakob Aleševce. 263 strani. Cena .60
Izbrano je pokodil ljubljanske tipe naš prvi humorist Aleševce. Tako natančno in zanimivo je opisal vse od branjke do hišnega gospodarja, da jih vidite kot žive pred seboj.

LOV NA ŽENO spisal J. O. Curwood. 194 strani. Cena .80

Skrajno napet roman iz modernega življenja. Človeka tako prevzame, da ga z velikim zanimanjem prečita do konca.

LUCIFER, spisal Jean de la Hire. 292 strani. Cena .1—

Fantastičen roman v šestih delih. Bolj fantastičen nego ga naslov razodeva. Čitatelj se mora nehoti čuditi bajni pisateljevi domisljivosti.

MATERINA ŽRTEV, 240 strani. Cena .60
Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.

MALI LORD, spisala Frances Hodgson Burnett. 193 strani. Cena .80

Globoko zasnovana povest o otroku, ki ga ne odlojdnega čudaka. Deček je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna razlik med bogatimi in reveži, pač pa zna razlikovati le med dobrim in slabim.

MILJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phillips Oppenheim. 92 strani. Cena .75

Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški romanopisec poznan po celim svetu.

ZABAVNA KNJIŽNICA. 122 strani. Cena .75

Zvezek vsebuje povesti Milčinskega, Premka in Laha. Posebno pretresljiv je spis Milčinskega "Mladih zanikarcev lastni življenje-plsi".

MILINARJEV JANEZ. Cena .50
Dejanje te povesti se vrši ob koncu srednjega veka in sicer v času, ko so bili Tebarjani povabljeni zaradi svojega junaštva v plenitki stan.

MORSKI NAZBOJNIK, spisal August Proch. 192 strani. Cena .30

Povesti morskih gubarjev in piratov so splošno znane.

Šno vse zanimive, to delo pa presega po svoji zanimivosti najboljše povesti te vrste. Naročite izvod še danes, če se vam dopadejo povesti te vrste.

MALENKOSTI, spisal Ivan Albrecht. 120 strani. Cena .30

Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja.

MOŽJE, spisal Emerson Hugh. 209 strani. Cena .50
Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom.

NAŠA VAS, spisal Anton Novčan. 224 strani. Cena 1—

V zvezku je devet črtic povetini iz naše lepe Štajerske. Pisatelj Novčan je nedogledljiv mojster v opisovanju značajev.

NOVA KRŠTIKA, spisal Ivan Rozman. Trdo vezano. 115 strani. Cena .70
Knjiga vsebuje "misli, ki so se rodile v človeku v prvih letih svetovne vojne".Z OGNJEM IN MEČEM, poljski spisal H. Sienkiewicz. 683 strani. Cena .3—
Bogato ilustriran zgodovinski roman iz najbolj junaške dobe poljskega naroda. To je eno najboljših del najslavnjega poljskega pisatelja. ČITAJTE TO KNJIGO.

ZLOČIN V ORCIVALU, spisal E. Gaboriau. 246 strani. Cena .1—

"Zločin v Orcivalu" je zelo zanimiv detekski roman, ki nam predločuje, kam lahko zabrede lahkomišeln človek, ki nima skrbni za vsakdanji kruh. — Seznanite se z francoskim detektivom Le Coque-om.

SVETLOBA IN SENCA, spisal dr. Fr. Beteln. 176 strani. Trdo vezano. Cena .120

Naš znani pisatelj Beteln je s tem svojim delom zopet posegel v naše preprosto življenje ter izbrano orisal značaje, ki nastopajo v njem.

SLIKE, spisal Ksaver Meško. 189 strani. Cena .60

Osem povesti, ki zaslužijo, da jih sleherni prečita.

MACBETH, Shakespeare. Trdo vezano. 151 str. Cena: mehko vezano .70

OTHELO, Shakespeare. Mehko vezano .70

SEN KRESNE NOČI, Shakespeare. Mehko vezano. Cena .70

Klasične igre najslavnjega dramatika, kar jih pozna svetovna literatura. Dela je prevedel v krasno slovensko naš najboljši pesnik Oton Župančič.

NAŠA LETA, spisal Milan Pugelj. 125 strani. Cena vez. .70 Broš. .50

Knjiga vsebuje dvanajst povesti pisatelja Pugelja, ki je poznal dušo dolenskega kmeta kot le malokdo.

NANŠI LJUDJE, spisal Alois Remec. 94 strani. Cena .40

Zanimiva povest iz časov, ko so bili Francozi na Vipavskem.

PLAT ZVONA, spisal Leonid Andrejev. 131 str. Cena .40

Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, namreč "Misel v megli" in "Brezdno".

PRODANE DUŠE, spisal Joža Likovič. 160 str. Cena .60

Kdor hoče vedeti, kaj počno fašisti z našim ubogim ljudstvom na Krasu, naj prečita to pretresljivo zgodbo.

PRED NEVIHTO, spisal I. Turgenjev. 96 str. Cena .35

Mojstersko delo slavnega ruskega pisatelja, POPOTNIKI, spisal Milan Pugelj. 95 strani. Cena .60

V tej knjigi je zbral znani slovenski pisatelj Pugelj deset črtic iz našega domačega življenja.

PTICE SELIVKE, Rabin dr. Tagore. Trdo vez. 84 strani. Cena .75

Prigovori, esej in misli slavnega indijskega pisatelja.

PASTI IN ZANKE, spisal I. Š. Orel. 231 strani. Cena .50

Kriminalni roman iz polpretekle dobe. Nekli slovenski kritik je nekoč pisal, da slovenski pisatelji nimajo daru za pisanje kriminalnih romanov. No, pisatelj Orel mu je dokazal, da ga imajo.

PATER KAJETAN, spisal Verdictus. 187 strani. Cena 1—

Roman, napisan po ustnih izročilih in tiskanih virih. Zgodba človeka, ki ni bil rojen za samostan ter se je slednjič po hudih bojih vrzel zopet v življenje.

PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France. 282 strani. Cena .60

To je satira na francoske pretekle in sedanje razmere. V tej knjigi je slavni francoski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zabavljalci.

PRAVIČA KLADIVA, spisal Vladimir Levstik. 144 strani. Cena .50

Povest iz vojne dobe, ko se je v srcih vseh naših razsodnih ljudi porajala misel na edinstveno jugoslovansko. Levstik je to klasično opisal. Z osvoboditvijo domovine doseže tudi povest svoj vrh.

PRINČAČ, spisal Fr. Beteln. 157 strani. Cena .60

Kakor vse Detelove povesti, je tudi ta vzeta iz našega pristnega domačega življenja.

PESMI V PROZI, spisal Chas. Baudelaire. 112 strani. Cena .80

Verna slika pestrega velkomestnega življenja in spominov nanj.

TATICE, spisal France Bev. Trdo vez. 86 str. Cena .70

Naš izbrani primorski pisatelj nam daje v tej knjigi dve povesti, ki jih je posvetil svoji materi.

TUNEL, spisal Bernhard Kellermann. 295 str. Cena .120

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Čele armade delavcev se sarivajo vedno globlje v očišče zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, katere žrtev je na tisoče in tisoče delavcev. Toda blezema volja indijca Alfana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak.

TRI LEGENDE O RAZPELU, spisal Julius Zeyer. Trdo vez. 83 strani. Cena .65

Prevod treh zanimivih povesti znanega češkega pisatelja.

UGRABLJENI MILLJONI, spisal Seliger Brat. 291 strani. Cena .120

Knjižnica "Jutra" nam je s tem delom predstavila skrajno napet roman ameriškega Jugoslovana. Kdor bo prečital to delo, bo nehoti vzklilnil: "Da, Ivan Belič je bil pa res duhovitejši nego vsi detektivni sveta!"

V KREMPLJIH INKVIZICIJE, spisal Michel Zevaco. 461 strani. Cena .130

To je mojstersko delo v svetovni literaturi z nešteti zapletljivimi in nasičeno vsebino, da bo navezalo vsakega čitatelja, ki ga vzame v roko.

V ROBSTVU, spisal Ivan Matičič. 255 strani. Trdo vez. Cena .125

Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki ne pozna samo vojne in njenih grozot ter posledic, ampak zna tudi vse pretresljivo opisati.

V GORSKEM ZAKOTJU, spisal Anton Koder. 130 strani. Cena .40

Zanimiva povest iz prejšnjega stoletja, povzeta iz našega kmetijskega življenja.

V OKLOPNJAKU OKOLI SVETA, spisal Robert Kraft. DVA DELA. 482 strani. Cena .160

Veskoz napet roman, ki ga čitatelj ne more odložiti, dokler ga ne prečita do konca. — Poln najneverjetnejših dogodivštev in zapletljivosti.

VELIKI INKVIZITOR, spisal Michel Zevaco. 124 strani. Trdo vez. Cena .120; ilus. 1—

Kdor hoče poznati strahoto španske inkvizicije, naj prečita to delo, ki je bilo spisano po resničnih podatkih in mora navdajati čitatelja z grozo.

ZADNJA PRAVDA, spisal J. S. Baar. Trdo vez. 184 strani. Cena .1—

Ljudska povest, ki obravnava spor med bratom. Je velike, pretresljive snovi in ostre doslednosti. Čitatelja veže od prve do zadnje strani.

VOJNIMIR, spisal Josip Ogrinec. 78 str. Cena .35

Zanimiva povest iz časov prekrševanja koroskih Slovencev.

VEČERNA PISMA, spisala Marija Kmetova. Trdo vez. 51 strani. Cena .75

Knjiga vsebuje petnajst pisem, ki jih preveva iskreno občute. Pisma govorijo o sanjah ženskega srca, o ljubezni, o sorodnih dušah.

VERA, spisala Olga Waldova. 154 strani. Cena .40

Roman je poln lepih prizorov, opisuje skrbno življenje nekdanjih najvišjih krogov nemške in ruske aristokracije in kaže, da so bili med njimi poleg manj vrednih tudi srčno plemeniti ljudje.

VRTNAR, spisal Rabin dr. Tagore. 105 str. Trdo vez. Cena .75 Mehko vez. .60

V knjigi je vsebovana globoka mirna modrost in srčna plemenitost najslavnjega indijskega pisatelja.

ZLATA VAS, spisal Fr. Malovasič. 136 stran. Cena .60

Poučna in kratkocasnna povest iz kmetijskega življenja.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

DIVJI LOVCI V SREDNJEM VEKU

Jasno je, da je v prav starih časih lov bil svoboden za vse. Ko so zemljo razdelili, je tudi lov postal last tistega, čigar je bila zemlja. Ko je v srednjem veku fevdalna gospoda imela v lasti vso zemljo — z malimi izjemami svobodnih kmetov — si je na tej zemlji lastila tudi izključno pravico do lova. — V sled tega so nastali veliki boji med zastopniki zemljiške gosposke in med kmeti. Gosposka je neupravičene lovice strogo kaznovala. Zato je že l. 1230 izšlo zakonsko določilo (Sackenspiegel), ki velevala: "Ker je Bog ustvaril ljudi, jim je dal tudi oblast nad ribami in pticami in vsemi divjimi živalmi. Zato nihče ne sme izgubiti svojega življenja zaradi teh živali." Podobno določila tudi staronemški zakonik "Schwabenspiegel" iz l. 1275: "Noben sodnik ne sme komu vzeti življenja, niti zaradi divjačine, niti zaradi ptic, niti zaradi rib." Iz tega je razvidno, da je srednjeveška zakonodaja hotela omiliti prevleko strogost zemljiške gosposke z lovskimi tatovi.

Razvoj pa je šel dalje. V francoski državi je kmalu dobil kralj edino pravico lova v gozdovih (lovski regal). To svojo pravico je hranil tudi proti svojemu plemstvu. Franc. zgodovinar škof Greor Tourski pripoveduje, da je francoski kralj Guntram (560-593) nekoč na lovu našel ostanke ubitega turca. Poklical je na odgovor svojega gozdarja, kateri mu je priznal, da je tura ubil kraljev komornik Kundo. Nato je kralj dal svojega komornika zapreti Kundo pa je tajil, nakar je kralj določil, naj med gozdarjem in komornikom dvoboj določi resnico. Ker pa je bil komornik že prileten, se je ponudil namesto njega z advočajem njegov nečak. Oba nasprotnika, komornikov nečak in gozdar, sta se začela boriti. Nečak je vrgel v gozdarja sulico in ga podrl. Nato je mladenič potegnil nož in z njim hotel padlemu gozdarju prerezati vrat. Ko se je sklonil čezenj, je ranjeni gozdar z zadnjimi močmi svoj nož potisnil mladeniču v trebuh. Tako sta oba na istem mestu izdihnila. Ko je to videl komornik Kundo, je hotel ubežati v cerkev sv. Marcele, kjer bi ga kralj ne mogel prijeti. Preden je stopil na cerkveni prag, so ga zasledo-

valci prišli, privezali na kol in kamenjali.

Še 900 let kasneje najdemo krute kazni proti lovskim tatovom. Saksonski volivni knez Moric je divjega lovca dal privezati na jelena in žival poglaval v gozd. Za njim pa je spustil pse. Ta strašni lov je trajal toliko časa, dokler se ni jelen zgrudil. Divji lovec na jelenu pa je bil od vej in grmovja ves razmesarjen. Leta 1656 so divjega lovca privezali zadaj za jelena, kateri ga je vlačil s seboj. Ubogi človek je bil tako zbit, da je potem, ko so ga odvezali, kleče prosil, naj ga usmrte.

Ob Luthrovih časih — okrog leta 1517 — je vojvoda Urh Wuertemberški izdal odlok. "Vsakomur naj se izdolbejo oči, kdor bi s puško ali z lokom šel po polju, ali v lovišče, ali bi sicer bil sumljiv."

V Weimarju na Nemškem so proglasili "vse divje lovice za očitne pocestne razbojnike in morilce, katere je treba takoj obesiti, njihove žene pa zigosati ter jih vtakniti v ječo."

Kakor že omenjeno, so na Wuertemberškem posebnokratno kaznovali divje lovice. — Odlok iz l. 1756 določa da je vsakemu divjemu lovcu treba odsekati desno roko, ali pa mu dati na glavo "čepico divjega lovca", katero naj nosi celo življenje. Ta čepica je bila strašno mučilno orodje. Okrog obsojenčeve glave so priključili železen obroč, ki je bil tako ozek, da se je z vso silo pritiskal na glavo. Na ta obroč so potem pritrdili težko železno jelenovo rogovje, katero je bilo težko 20—25 funtov. To je moral nositi obsojenec. Druga huda kazen za divjega lovca je bila ta, da so ga privezali. To privezovanje je ostalo mnogo let v navadi. Še celo v svetovni vojski je bil tega deležen marsikak slovenski vojak. Privezovanje divjih lovcov je bilo še hujše, kakor pa privezovanje vojakov v vojski. Roki so mu zvezali in hrbtu na vzkiži. Tako zvezani roki so privezali na dolgo vrvo, katere je visela čez kak visok tram. Za to vrvo so obsojenca dvignili visoko v zrak ter ga nato nenadno spustili na tla. Preden pa je z vso težo svojega telesa siromak priletel na tla, ga je tik pred tlom zopet nenadno dvignila kvišku nape-

ta vrv. Lahko si mislimo, kako strašne bolečine so to bile.

Druga taka stroga navodila so bila: "Kdor bi ne prepo-vedanem kraju lovil ribe ali rake, temu naj se užge riba ali rak. Nato naj ga s palicami pretepo in izženo iz dežele."

V malimi nemški kneževini Nasavski so imeli tele določbe: "Gozdni in lovski uslužbenci naj posebno pazijo na divje lovice. Če jih zalotijo pri delu in jih ne morejo prijeti,

Iz Jugoslavije.

Roparska morilca, ki ju čakajo vešala.

Gligorij Petrovič, gostilničar v Rumi, in Rajko Petrovič, mešetar, tudi iz Rume, sta lani meseca septembra zvalila bogatega zasebnika Frana Dreherja v Sabac, češ, da mu bosta v Sabcu v neki banki preskrbeli za manjši znesek denarja velik znesek ponarejenega. Dreher, ki se je polakomnil po tako lahko pridobljenem dobičku, je vzel s seboj 10.000 Din. prepičan, da bo dobila zanj za 100.000 Din sicer ponarejenih, toda tako dobro izdelanih bankovcev. Z njimi ni bilo v spoznanje. Gligorij in Rajko sta v Sabcu zapeljala Dreherja k Savi, ga z udarcem po glavi omamila, ga nato zadavila in vrgla v Savo. Denar, 10.000 Din, ki ga je prinesel Dreher s seboj, sta si ga s seboj razdelila. Ko se je potem našlo v Savi Dreherjevo truplo in je zločin prišel na dan, je okrožno sodišče v Sabcu obsodilo oba Petroviča na smrt, dva njuna pomočnika pa v desetletno ječo. — Sedaj je kasacijsko sodišče zavrnilo pritožbo obsojencev in potrdilo razsodbo okrožnega sodišča.

Volkovi ob morju.

V vasi Kruševica blizu Hercega novega, oddaljenega komaj pičlo uro od vasi Bjele ob morju so se pojavili volkovi. Niti najstarejši vaščani ne pomnijo, da bi prišel volk v bližino te vasi ter napadel živino. Volkove je prignala k morju ostra zima. Iz Fojnice pa poročajo, da je napadlo krdo volkov pri vasi Ščitova finančne stražnike Ilijo Deanca, Petra Vračara in Alibega

smejo na nje streljati, da jih dobe žive ali mrtve v roko. Kogar s puško v roki zalotijo v gozdu ali na kakem drugem sumljivem kraju vstran od navadnih cest, naj ga lovci takoj ustrelje, ne da bi ga poprej opozorili."

Značilna je tudi tale odredba: "Kdor vidi človeka, da po polju ali po gozdu s psi goni in lovi, naj se potruži, da ga ujame. Če bi pa divji lovec hotel uiti, ga mora zasledovati in naj po vaseh dajo zvoniti plat zvona."

Take strašne določbe nikakor niso bile utemeljene in bi jih s človeškega stališča nihče ne mogel zagovarjati. Razumemo jih le kot orožje tedanje zemljiške gosposke v boju za svoje predprave, katere so jim bile več, kakor pa človeške življenje.

Hromiča. Stražniki so ubili štiri volkove, drugi so pa zbežali.

Samomor bivšega milijonarja.

4. februarja se je obesil v Novem Sadu ugledni mešan Dezider Balog. Pokojni je bil lastnik 100 let stare krojaške delavnice in bivši milijonar. Kriza ga je pa spravila na be-raško palico in to ga je pog-nalo v smrt.

Sin je umoril očeta in mater.

V Gakovu v somborski okoli-ci je bil pred tedni izvršen strašen zločin v hiši bogatega posestnika Peca. Gospodarja in njegovo ženo so umorili nezna-ni morilci. Razen krvave sekire ni bilo za zločin nobenega sledu, že v prvih dneh preiskave pa je padel sum na Martina Peca, najstarejšega sina umor-jenih zakoncev, o katerem je bilo splošno znano, da se je dolgo časa s starši prepiral za-radi razdelitve posesti. Mar-tina Peca so zaprli, kmalu pa spet izpustili, ker je kemična analiza ugotovila, da neki ma-deži na njegovi obleki niso od krvi. Potem je bila preiskava spet nekaj dni na mrtvi točki, dokler se ni preiskovalnemu sodniku javil neki železniški delavec, ki je med svojim de-lom na železniškem nasipu o-pazoval potek strašnih dogod-kov v Pecovi hiši. Razločno je videl sina, ki se je pred hišo pripeljal s kolesom, in prislonil sekiro ob zid. Pozneje je videl, kako je podrl na dvorišču svo-jega očeta na tla in se spet vr-nil v hišo. Na vprašanje, za-kaj ni tega že poprej izpove-dal, je železničar odvrnil, da se je bal Martina Peca, ki je ta-koj ko je bil izpuščen iz pre-iskovalnega zapora, govoril po vasi, da se bo krvavo mašče-val, če bi kdo govoril proti njemu.

Smrt 105-letne starke.

Iz Bosanskega Broda poro-čajo, da je umrla v Tešnju Mi-la Petrovič, rojena leta 1830. Navzlic visoki starosti je do svoje smrti opravljala domača dela.

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v do-movino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorod-nike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

275

Da, pogledite me dobro, Henrika, pa boste videli, da sem tisti ubogi seržant Rabusson, ki ste nekoč zavrnilli njegovo prošnjo in ki je obup napravil iz njega divjaka, obsojenega živeti v gozdovih in prerijah, dokler se ne zgrudi mrtv... v plen divjim zverem in pticam ropari-cam.

Marjana je ostrmela od groze. Rabusson je pa globoko vzdihnil in nadaljeval:

— In vse to zato, ker je vas ubogi Rabusson blazno ljubil. In sanjal je o tem, da mu postanete družica za vse življenje... Ni se zmenil za to, kaj ste bili ali bolje rečeno kaj ste bili prej, kakor se je zdelo... kajti poslani ste bili v izgnanstvo. Hotel je vas vzeti in napraviti iz vas pošteno ženo. To bi se mu bilo tudi posre-čilo, bog mi je priča, kajti ljubil sem vas in vse bi storil za vas... Vse, kar je bilo nekoč bi bi-lo pozabljeno; pripravil bi vam bil novo, čisto novo življenje in sicer zato... zato...

Globoko ginjen je Rabusson umolknil in si obrisal z dlانj debelo solze, ki so mu bile pri-tekle iz oči. Potem je pa dobil njegov obraz naenkrat stroge, skoraj krute poteze; ustnice so se mu trpko stisnile.

Marjana je bila vsa iz sebe. Ni je bilo groza te blazne ljubezni, ki jo je bila nehote razvnela v srcu ubogega moža, ne, smilil se ji je. In z besedami tople hvalečnosti je hotela vsaj malo potolažiti ubogega seržanta, da bi lažje prena-sal svoje gorje.

— Gospod, — je dejala z nežnim glasom, — to, kar sem slišala prav kar o vaši ljubezni do mene, mi nalaga še bolj vročo hvalečnost za vaš plemeniti, požrtvovalni čin.

— In ker je bog odločil usodo naju obeh... ali me hočete... smatrati za svojo udano sestro, ki vam ostane vse življenje hvaležna dolžnica?

Ker Rabusson ni odgovoril, je Marjana na-daljevala pričevanje:

— Tisti, ki je postal moj mož, je najboljši in... najplemenitejši mož... Tudi on je hotel napraviti iz zavržene, zaničevane ženske... po-šteno ženo.

— In tako, gospod, če bo Previdnost hotela, da se poročnik d'Ouvelles reši, kakor sem bila rešena jaz in da se iztrga iz rok lopovov, ki so naju napadli in ujeli, ste lahko prepričani, da bo priključil svojo hvalečnost moji in da vam bova oba vse življenje najhvaležnejša prijate-lja.

Te laskave besede o njegovem tekmeu so za-dele nesrečnega Rabussona naravnost v srce. Ljubosumnost se je oglasila v njem z vso silo in obraz mu je spačila najhujša mrznja.

— Ah! — je vzkliknil. — poročnika d'Ouvel-lesa so ujeli Siouxi!

— Da... toda midva... ga bova kmalu osvo-bodila.

— Jaz? — je vzkliknil Rabusson ves iz sebe. Obraz se mu je krčevito spačil in od jeze se je kar tresel.

Marjana pa ni razumela pomena tega krika. In odgovorila je z izrazom globoke hvaležno-sti: — O, hvala... hvala, gospod... To, kar ho-čete storiti vi za mojega moža, bo imelo tem večjo vrednost, ker bo delo vaših rok!

In mlada žena je v globoki hvalečnosti izte-gnila roke proti Rabussonu.

Kar so zadoneli strelj. In v neenakih presled-kih je pokalo vedno pogostejše.

Rabusson in Marjana sta prvi hip ostrmela in nekaj časa se sploh nista mogla ganiti. Po-tem je pa pograbil Rabusson karabinko in čim se je prepričal, da je nabasana, je skočil iz vot-line.

Misel na morebitno novo nevarnost je po-tisnila v ozadje vse, kar se je odigralo med njim in Marjano. Rabusson je pozabil za trenutke na vse, mislil je samo na pretečo nevarnost.

XXX.

Rabusson je kmalu vedel, kaj se godi v bli-žini. Najbrž so bile krenile gorske čete z vite-zovimi vojniki takoj po spopadu z Indijanci na pot proti gozdiču, pa je prikorakala iz njega tolpa Siousov in naletela na nje. Pogнали so Indijance nazaj v gozd, kjer se je vnel srdit boj.

Toda boj ni mogel dolgo trajati, kajti fran-coski vojniki so bili s svojimi zavezniki očitno v premoči! In res so se kmalu prikazali izza strmih skal v bližini prvi vojniki.

— Kdo je?... Kaj se godi?... — je vzklikni-la Marjana, ki je bila prišla iz votline in se po-stavila za svojega osvoboditelja.

— Prijatelj, je odgovoril Rabusson. Vzrav-nal se je, pomahal s karabinko in zaklical:

— Živele gorske čete!... Živela Francija!

Takoj so se začeli podobni kliči v odgovor in že je hitelo nekaj vojakov proti Rabussonu.

— Kje je francoski poveljnik? — je vpra-sal Rabusson.

— Za nami prihaja, — so odgovorili vojniki. Tisti hip sta se pojavila vitez de Vaudrey in Gašper.

— Tod! — je pokazal Rabusson najlažji do-stop do votline. In odvedel je prisleca v votli-no, kamor se je bila ta čas vrnila Marjana.

Pri pogledu na njo je vitez presenečeno kri-knil.

Rabusson je presenečeno obstal.

— Vi tu? — je vzkliknil in stopil mladi ženi naproti.

— Vi poznate Henriko Gerardovo? — je vprašal viteza.

— Henriko Gerardovo? — se je začudil Ro-ger,

Marjani se je zdelo potrebno odgovoriti na-mestu Rabussona. Obrnila se je torej k njemu in odgovorila z drhtečim glasom:

— Jaz nisem Henrika Gerardova!...

Nobena beseda bi ne mogla točno opisati Ra-bussonovega presenečenja.

Nekaj časa se je oziral po vrsti na viteza in na Marjano, ne da bi mogel spraviti iz sebe besedico. Končno je pa vzkliknil:

— Kaj me pa briga kako je vam ime! Ste žena, ki jo ljubim in ki jo obdržim za vedno pri sebi.

Marjana se je nehote približala vitezu, kakor bi iskala pri njem zaščite. In v kratkih bese-dah mu je povedala vse, kar se ji je bilo pri-petilo.

Tedaj je bil na vrsti Roger, da se odloči.

— Gospod d'Ouvelles vzamem pod svojo za-zaščito, — je dejal obrnjen k Rabussonu. — Ta gospa, ki zasluži vso obzirnost in spo-štovanje, pojde z nami.

In ker je kazalo, da hoče Rabusson odgovo-riti na vitezovo posredovanje, mu je pogledal Roger naravnost v oči in dejal s posebnim po-vdankom:

— Bivši seržant Rabusson! Vaša junaštva, vaš pogum, hladnokrvnost in odločnost mi na-lagajo dolžnost podeliti vam nagrado, pripada-jočo tistim, ki se odlikujejo na bojišču.

— Seržant Rabusson, — je nadaljeval glas-neje, da bi ga vsi slišali, — kot poveljnik če-te, ki sta se z njo udeleževali bitk, mislim, da tolmačim željo vseh, ki so videli vašo junaštva, če vas imenujem za poročnika v svoji četi.

In ne da bi čakal, da si bo mož opomogel od presenečenja in začudenja, je vitez pripomnil:

— Poročnik Rabusson, prevzemite povelj-stvo nad patruljami, ki pojdejo takoj preiskat okolico.

Kar je stopila Marjana k vitezu.

— A moj mož? — je vprašala z drhtečim glasom.

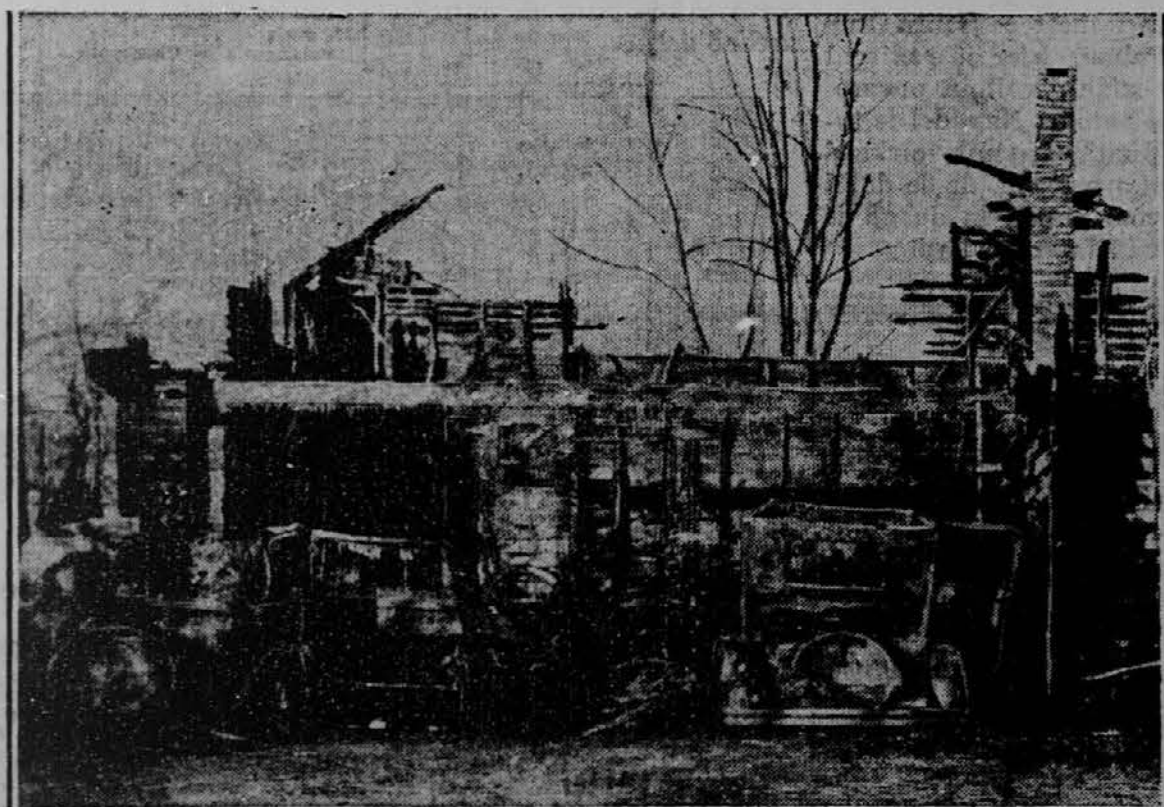
— Dejali ste, da so Siouxi ujeli poročnika d'Ouvellesa. Torej je verjetno, da so moji vo-jaki izsledili indijansko tolpo, ki vleče s seboj vašega moža.

— To zadevo prevzamem jaz, — se je ogla-sil Rabusson, ki se je bil naenkrat čudovito iz-premeni.

Potem se je pa obrnil k vitezu.

— Grem razvrstit svoje vojaške, gospod po-veljnik, je dejal in odšel.

(Dalje prihodnjič.)

V Greenwood Lake, N. Y., je izbruhnil pred kratkim požar v hiši, v kateri je prenočevalo šest oseb. Ogenj se je tako naglo razširil, da se niso mogli rešiti, ampak so postali žrtev plamenov. Slika nam nudi pogled na pogorišče.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le-pih romanov slovenskih in tu-jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

37

V šumenju valov ne sliši bližajočih se korakov in začuden pogleda, ko na svoji rami začuti roko.

— Gospod Henrik! — Glavo prikloni v pozdrav in vstane.
— Kaj pa delaš tukaj? — ga smeje vpraša prošt.
— Igrača mojih dni.

Gospod Henrik resno gleda patra in zmaje z glavo. Nato pa pravi:

— Pojdi, greva do kapelice, tukaj komaj slišiš svoje besede.

Gre po stezi nazaj in pater Desertus mu sledi. Pred kapelico sedeta na kamenito klop. Gorko sije sonce na nju, pomirjeno šumenje gorskega potoka zveni kot godba, tam leži gladko jezero, lesketajoč se kot zelena žida, in nad strmimi stenami, ki ga obdajajo, so se dvigali beli vrhovi gora v čisto modrino neba.

— Lep prostorček! — pravi gospod Henrik. — Ali si rad tukaj?

— Da, kajti živim in ne motim veselja nobenega človeka. Toda povejte, kaj vas je privedlo k meni?

— Moram priti k tebi, ker se me izogiblješ.
— To delam zaradi vas. Moj pogled prežene smeh, in vi se radi smejete.

— Da, Dietwald, odkar sem se naučil spoznavati, da je jok brez koristi. Toda pustimo to. Prinašam ti pozdrav.

Počasi dvigne pater Desertus glavo.

— Tako, še živi kak človek, ki ima vzrok misliti na-me? — Cesar!

Čez blede obraz patra Desertusa se razlije vroča rdečica in presune mu vse ude, kot bi stal pred njim konji, ki ga mora zasesti, kot bi v zraku visel meč, ki ga mora prijati. Toda naglo gre mimo ta občutek; roko položi na križ na svojih prsih ter pravi z globokim glasom:

— Hvala vam za pozdrav. In pozdravite gospoda Ludvika!

— Pisal mi je pismo, oh, težke skrbi ima! Grenko mu nagajajo v Avignonu in mu sejejo neslogo na vseh koncih in krajih. Ko bi imel toliko vojščakov kot ima skrbi, bi imel vojsko, kakoršne še ni zbral noben cesar. In pogled, Dietwald, v vseh skrbih misli na tebe in te pozdravlja ter vpraša po tvojem zdravju ter upa, da se je tvoja bolečina polegla. Ni pozabil dneva v Amfingu. Pomagal si mu priboriti njegovo cesarstvo.

— In zaradi onega dneva sem izgubil svoje kraljestvo. Najboljšo svojo posest! Vso vrednost in solnce svojega mladega življenja, svojo srečo, svoje zveličanje!

— Dietwald! — ga opominja gospod Henrik. — Ali sme duhovnik tako govoriti?

Pater Desertus ne sliši; iz njega puhti kot divji ogenj.

— Kako ponosen sem bil onega dne, ko sem stal pred Ludvikom, zmagovalcem med zmagovalci, s skrhanim mečem, ko je sijal moje bojne opreme izginjal v krvi sovražnikov! Kot sokol je letela moja duša in moje srce kot koprneč golob v svoje gnezdo — proti domu, proti domu! Še devet dni me je zadrževala dolžnost. Potem pa domov, kot vihar, na konju dan in noč. Konj omaga pod menoj. Že pri padu zgrabim drugo. Domov, domov k ženi in otroku! Tako jasno in veselo se še ni glasil moj bojni klic, kot ta vzklik mojega srea. V sivem jutru sem dospel do gozda mojega gradu. Vsako drevo, ki leti mimo mene, mi kaže pot do moje sreče. Sedaj je mir, sedaj smem počivati. Že vidim tiho sobo s solnim kotom, vidim se, kako sedim, meni na strani moja mlada žena, ki svoje s temnimi kodri obkroženo lice naslanja na mojo ramo ter me gleda z žarečimi očmi. In tukaj na mojih kolenih se je zibal moj fantek, me debelo gleda in poslušal, kajti pripovedujem mu o cesarju, o vojni in zmagi. In v zibki spi moje sladko dekletce in sanja v svoje bodoče življenje kot popek v solnčni dan. Domov, domov, domov! Tam je že vrh gozda, od koder moram zagledati streho svojega gradu. Gledam, gledam in gledam. In ničesar ne vidim. Ali se je moja hiša kam zamaknila? Ali se je gozd razrastel? Plaha slutnja se me poloti, vdarjam po konju, in jaham, jaham. Tam je rob gozda, sedaj sem tu! V sedlu se dvignem, pogled mi poleti čez dolino. In vidim — vidim —

Z grozo si z rokami zakrije obraz in njegov glas ugasne v votlem stoku.

— Dietwald! — pravi gospod Henrik globoko ginjen. — Ako ne moreš zapovedati svojemu srečju, zapovej svojemu jeziku. Naj ti ne omenja, kar tiči za teboj, odkar si vpognil tilnik, da si postal božji hlapec!

Desertus ne sliši. Roke mu omahnejo in s pekočimi očmi strmi v praznoto. In nato, kot bi stala pred njim strašljna slika, pokaže pred se:

— To! To je moja sreča! Kup razvalin, razbeljeno kamenje, in kadeče se tramovje! To je bila moja hiša! Še stoji vrata in nad njimi grb: beli sokol na modrem polju! In to? Ali so to golobčje, ki so gnezдили v stolpu? Golobčje, ki krakajo kot krokari, ki kriče kot lačni jastrebi? Dišijo meso. Kot jabolka okoli jablane leže mrličji. Oni tam s sivo glavo in razcepjenim čelom, to je Reinhold, moj vratar. Vedno rad je spal. Zbudi se vendar, starec! Govori vendar! Kje je moja žena, kje so otroci? Ali ti naj pokažem prgišče pepela? Pogledi vendar semkaj! Ali je to moja sladka žena? Ali to? In tukaj zogljenela kost! To je še vedno moj lepi fantiček! Ali pa mogoče tvoj pes? In tam, samo pogled, v razvalinah, tam še tli? Ali je to zibelka, kaj?

— Dietwald! — Zbudi se! — zakliče gospod Henrik in ga strese za ramo.

Desertus ga pogleda z izgubljenimi očmi.

— Zbudi se! To je bila prva beseda, ki sem jo slišal. En dan, ena noč in še en dan — kot rudar za zlatom, tako sem jaz brskal za zogljenimi kostmi — in kričal: Kdo mi je to napravil? Nisem imel soseda, ki bi mi bil sovražnik, nisem imel sovražnika. V svoji tugi nisem vedel za nobeno pot. Z očmi, ki so oslepele v joku, sem šel in šel. Pred samostanskimi vratmi sem se zgrudil. Nesli so me v celico in mi klicali: Zbudi se! Zbudi se! In jaz sem ostal in sem dopustil, da se je zgodila, kar se je zgodilo.

(Dalje prihodnjic.)

Ali imate Koledar za l. 1935

Za 50 centov dobite

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLANKI IZ ZEMLJEPISJA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOVJA. — POLEG TEGA SPISOV DVEH NAŠIH PISATELJEV TROHE IN RUPNIKA; ŠALJIVKE BUKOVINSKEGA.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Pošljite naročilo še danes!

NEWYORŠKI PABERKI

Ni še dolgo, kar smo praznovali božične praznike; kar naenkrat pa se znajdemo v predvelikonočnem času. Ta nedelja je že pustna nedelja. Pravijo, da se zato imenuje pustna nedelja, ker je to god pustih ljudi. Jaz sem že dobil polno čestitk z vseh strani. Po starodavni navadi so tokrat vseposol maske radne prireditve. Tudi pri nas jih ne bo manjkalo. V Brooklynu jo ima društvo "Domovina" 2. marca zvečer. Drugi dan, 3. marca, pa društvo "Bled" v slovenski dvorani na Osmi cesti. Društvo "Bled" nagradi najlepšo in najgršo masko, kakor smo čitali v oglasu tega lista v torkovi številki. Tudi bodo vse maske proste vstopnine. Dvorana bo za tako prireditev tudi premerno okrašena. Za ples je pa tudi preskrbljena vam najljubša Vesel-Lovšino-va godba. Z eno besedo rečeno: društvo "Bled" bo že vse tako oskrbelo, da bo vse veselo in zadovoljno.

Med tednom me je več ljudi vprašalo, zakaj nisem pretekli teden pisal "newyorskkih paberov". Ni se treba bati, da bi jih ne pisal! Če niso tu, so pa tam! Zadnji teden (kakor tudi danes) so bili priobčeni v četrtkovi številki in sicer bolj na zadnji strani lista. Tudi je list radi državnega praznika (Washingtonov rojstni dan) izšel dan pozneje.

Zadnji soboto, dne 23. februarja, so fantje društva Najsvetejšega Imena slovenske cerkve sv. Cirila prvič keglali proti društvu Knights of Trinity in sicer v Ridgewood Grove keglišču. To je bila nova zveza naših mladih fantov, in keglanje je bilo zelo zanimivo. Ker je kegljaški klub sv. Cirila na novo ustanovljen, jih je Knights of Trinity Club (že pet let deluje) porazil. Pa ne, da so s tem korajžje izgubili! Saj je eden med njimi (Mr. Fr. Popović) dosegel 246 točk ter je bil zato izbran za "captain of the team". To je bilo v prvič! V drugo bo pa vse drugače, ker bodo fantje že bolj vajeni ter sta pristopila dva nova in dobro znana kegljača, Mr. Joe Bižal in Mr. Charles Guardia. To je bilo v resnici zanimivo srečanje, ker so si bili fantje drugi drugim tujei, kakor da bi bili prišli od vzhoda in zahoda, in so se čudili, da so vsi Slovenci! Sedaj, ko so se med seboj spoznali, so pa že vsi "Knights of Trinity" fantje kupili vstopnice za "družabni večer" na Osmi cesti dne 9. marca.

Mr. Andrew Kolal se je oglašil iz Atlantic City, N. J., kjer se udeležuje konvencije "National Education Association of America" (od 22. do 28. februarja).

Jerry W. Koprivšek, Jr.

ZENITEV IN SNUBITEV PRI VZHODNIH NARODIH

Nadaljevanje s 3. strani.

zumi, kako se mora mož pojaviti v javnosti s svojo ženo. Zanj je tudi nemogoče, da bi sprejemal goste skupaj z ženo. Go-t pride v orijentu bodisi k možu ali ženi, nikoli pa ne k obema hkrati. Mož in žena tudi nikoli ne gresta skupaj z doma. Sploh se nerada pokažeta skupaj. Ljubezen je v orijentu zasebna in zelo dekatna zadeva, ki se v njo drugi ljudje nikakor ne smejo vmešavati. Za vsakega tretjega ljubezen dveh ljudi kratkoma lo ne sme obstojati.

Ugrabitev

Seveda pa tudi v orijentu ljubezen ne gre gladko. Tudi tam so zapeljivci, nesrečna ljubezen, ovire na poti v zakonski jarem, mržnja in nezvetoba. Že pri vodnjaku se rada pojavi prva grenkoba ljubezni, ko dekle ne odgovarja na vroče fantove poglede. Takemu fantu preostaja samo ena pot — dekleta mora ugrabiti, odnesti v tujo vas in ga tam posiliti. Po zakonih kavkaških gora mora potem dekle ugrabitelja vzeti za moža. — Ugrabitev spada med najromantičnejše dogodke v kavkaških gorah; ravna se po gotovih zakonih in tradicijah in med ljudstvom vzbuja napeto zanimanje.

Fant ugrabi svojo izvoljenko zvečer pred vodnjakom. Obdan s prijatelji plane na njo, ji vrže vrečo čez glavo in jo potegne k sebi. Potem začno pokati strelji — nekako iz tradicije tudi tedaj, če se nih-

PERO MALIČ UMRI.

Nad lepim idiličnim trgom Vinico ob Kolpi, kjer Slovence pedaja bratsko roko Hrvat, je zavladała žalost. Na svečnico je prišla vest, da brata Pere Maliča ni več med živimi. Zavrtna bolezen ga je pobrala v najboljši moški dobi, saj je bil star komaj nekaj čez 50 let. Prehladil se je bil in začel je hirati. Iskal je pomoči v bolnici v Ljubljani, kjer je končno boleznj podlegel.

ZAGREBSKI LEV POVZROČIL PANIKO

Gigan Sava Gjorgjević iz Kragujevca je kupil predlanskim od zagrebskega zoološkega vrta pet levov za 22.000 dinarjev. Leve je odpeljal na Kanarske otoke kmet Čemerika, ki se je bil v zoološkem vrtu izvežbal za krotilec. Lastnik je organiziral cirkus, iz katerega je 22. januarja en lev pobegnil v mestice Santa Cruz de la Palma, kjer je raztrgal več domačih živali in povzročil silno paniko. Napadel je tudi več ljudi. Lastnik cirkusa se je tako ustrašil, da je dobil hud živčni napad in da ga je potem zadela srčna kap.

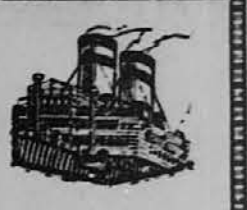
Cena DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA Angleško-slovensko Berilo ENGLISH SLOVENE READER STANE SAMO \$2

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN IN POJASNILA ZA POTOVANJE

če ne upira ugrabitvi — začne se peket konjskih kopit, včasih tudi še kratek deklečin krik. Sorodniki ugrabljenega dekleta začno ugrabitelja takoj zasledovati. Če ga dohite, lahko nekaznovano ubijejo njega in njegove prijatelje. Navadno se pa ugrabiteljem posreči odnesti pete v težko dostopno gorsko gnezdo, kjer prijatelji branijo dom, kamor se zateče s svojo izvoljenko. Ko se mu dekle končno vda ali ko jo posili, se morata vzeti, toda v tem primeru žena kaj lahko doseže ločitev.

Ločitev zakona in krvna osveta.

Ločitev v kavkaških gorah sploh ni težka, vendar je pa redka in vedno trpi pri tem mož, kajti žena mora dobiti bogato odpravnino, čeprav pride do ločitve po njeni krivdi. Nezvestoba pa ni razlog za ločitev, temveč prej povod za krvno osveto. Najprej pade kot žrtev osvete ljubeček. Zato poskrbi mož nezveste žene, ker je to njegova dolžnost. Svojo ženo pa izroči njenim sorodnikom, ki jo navadno takoj zabodejo z nožem. Samo če je žena nedolžna, če je bila proti svoji volji posiljena, je ne doleti nobena kazen. Nasilnega zapeljivca zvežejo in privlečejo pred njo, ona ga pa mora vpriči svojega moža zabosti z nožem.

Toda ubiti ženiniga zapeljivca še ni najhujši način smrti. Prebivalci kavkaških gora poznajo mnogo učinkovitejši način osvete, in sicer tudi ob rugih prilikah. Uzaljeni mora svojega sovražnika napasti ponoči, ga ujeti, zvezati ter mu sleči hlače. Hlače obesi na vrata njegove hiše, da jih lahko vsi vidijo. To se smatra za najhujšo žalitev, ki more zadeti moža. Taka žalitev se more oprati samo s krvjo. Mož, ki so mu bile tako odvzete hlače, se mora sam ubiti ali pa za vedno zapustiti svojo domovino. Pa tudi v tujini si mora izbrati tuje ime in se izogibati rojakov. Navadno pa da prednost samomoru pred izgnanstvom.

Haremov na Kavkazu ni. — Mnogoženstvo je sicer po zakonu dovoljeno, v resnici je pa zelo redko. Tudi če ima mož več žen, živi vsaka v drugi hiši, večinoma tudi v drugi vasi. Ženitbene pogodbe celo določajo, da mož ne sme imeti več žen. Samo zelo bogati in že priletni možje imajo lahko po več žen, pa še to le z izrecnim dovoljenjem žene ali na njeno izrecno željo.

1. marca: Majestic v Cherbourg

6. marca: Albert Ballin v Hamburg

President Harding v Havre

8. marca: Berengaria v Cherbourg

Bremen v Bremen

Westerland v Havre

9. marca: Paris v Havre

Roma v Genoa

13. marca: Deutschland v Hamburg

Washington v Havre

15. marca: Olympic v Cherbourg

16. marca: Champlain v Havre

Conte di Savoia v Genoa

20. marca: Hamburg v Hamburg

Veednam v Boulogne

Pres. Roosevelt v Havre

22. marca: Pennard v Havre

Majestic v Cherbourg

23. marca: Ile de France v Havre

17. marca: New York v Hamburg

Saturnia v Trst

Manhattan v Havre

29. marca: Berengaria v Cherbourg

Bremen v Bremen

30. marca: Paris v Havre

Stuttgart v Hamburg

Rex v Genoa

5. aprila: Olympic v Cherbourg

Europa v Bremen

6. aprila: Champlain v Havre

10. aprila: Washington v Havre

12. aprila: Majestic v Cherbourg

13. aprila: Ile de France v Havre

Conte di Savoia v Genoa

19. aprila: Berengaria v Cherbourg

Bremen v Bremen

20. aprila: Roma v Trst

Paris v Havre

24. aprila: Manhattan v Havre

26. aprila: Europa v Bremen

Aquitania v Cherbourg

27. aprila: Lafayette v Havre

Rex v Genoa

3. maja: Majestic v Cherbourg

4. maja: Champlain v Havre

5. maja: Washington v Havre

Berengaria v Cherbourg

10. maja: Bremen v Bremen

11. maja: Paris v Havre

Conte di Savoia v Genoa

15. maja: Aquitania v Cherbourg

17. maja: Europa v Bremen

Saturnia v Trst

18. maja: Ile de France v Havre

22. maja: Majestic v Cherbourg

Manhattan v Havre

25. maja: Champlain v Havre

Rex v Genoa

28. maja: Bremen v Bremen

29. maja: Berengaria v Cherbourg

NAJHITREJŠA DIREKтна SLUŽBA V JUGOSLAVIJO

na največjih in najbolj modernih ladjah, ki plujejo redno v vašo domovino

ODPLUTJA IZ NEW YORKA DO JUGOSLAVIJE

SATURNIA 17. maja, 3. julija. ROMA 9. marca, 20. aprila.

Izkoristite to večjo naglco ter udobnost in cenenost s tem, da potujete NARAVNOST brez preseganja na železnici, MILO PODNEBJE SOLNČNE JUŽNE PROGE bo prispevalo k udobnosti in veselju modernih prostorov, prijazne postrežbe in izborne kuhinje.

PREKO GENOVE — 15 UR DO JUGOSLAVIJE

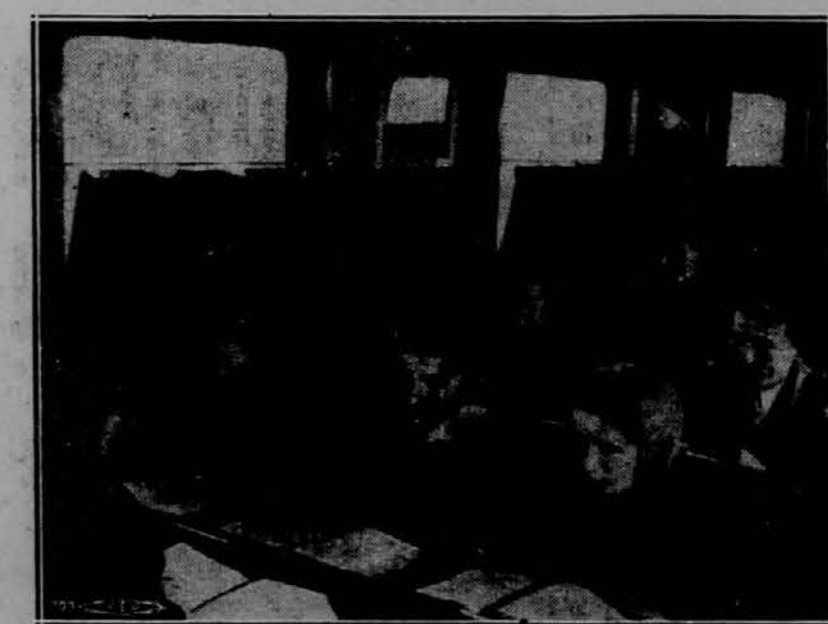
R E X (najhitrejša ladja sveta) 30. marca, 27. aprila, 25. maja

CONTE DI SAVOIA 16. marca, 13. aprila, 11. maja

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali: 1 STATE ST., N. Y. C.

Italian Line

ŠOLSKI VLAK

Na sliki vidite razred potujoče šole v Sovjetski Uniji. Učitelji se vozijo z vlakom iz kraja v kraj, in v vlaklu je tudi učilnica. Ta novotarija se je baje zelo dobro obnesla.